

ZENE ÉS TÁRSADALOM

6. NEMZETKÖZI ZENEI
KONFERENCIA

MUSIC AND SOCIETY

6TH INTERNATIONAL MUSIC
CONFERENCE

Debrecen
2026

ZENE ÉS TÁRSADALOM

6. NEMZETKÖZI ZENEI KONFERENCIA

Absztraktkötet

MUSIC AND SOCIETY

6TH INTERNATIONAL MUSIC CONFERENCE

Abstracts

Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar / *Faculty of Music, University of Debrecen*

A Jövő Művészetéért Alapítvány / *Foundation for the Art of the Future*

Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar Humán Tudományok Doktori Iskola Nevelés- és Művelődéstudományi Doktori Program / *Doctoral Program in Education and Cultural Studies, Doctoral School of Human Sciences, Faculty of Humanities, University of Debrecen*

MTA DTB Nevelés-, Művelődéstudományi és Pszichológiai Szakbizottság / *Education, Cultural Studies and Psychology Committee, Regional Committee of the Hungarian Academy of Sciences*

Debrecen

2026

Főszerkesztő: Váradi Judit

Szerkesztő: Pótfi Melinda

Kiadványszerkesztés és grafikai tervezés: Pótfi Melinda

Kiadó: Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar

Editor in Chief: *Váradi, Judit*

Editor: *Pótfi, Melinda*

Publication Editing and Graphic Design *Pótfi, Melinda*

Publisher: *University of Debrecen, Faculty of Music*

ISBN: 978-963-490-780-0

Tudományos Programbizottság

Bodnár Gábor	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Művészetközvetítő és Zenei Intézet, Budapest, Magyarország
Habe, Katarina	Ljubljana Egyetem Zeneakadémiája, Ljubljana, Szlovénia
Janurik Márta	Szegedi Tudományegyetem Bartók Béla Művészeti Kar, Szeged, Magyarország
Martinović, Bogojević Jelena	Montenegrói Egyetem Zeneakadémiája, Cetinje, Montenegró
Pusztai Gabriella	Debreceni Egyetem, Humán Tudományok Doktori Iskola, Debrecen, Magyarország
Sófalvi, Emese	Babes-Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar, Kolozsvár
Solymosi-Tari Emőke	Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti Tagozat, Budapest, Magyarország
Sünnetçioğlu, Şehnaz	Bursa Uludağ Egyetem, Pedagógiai Kar, Bursa, Törökország
Váradi Judit	Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar, Debrecen, Magyarország

Az absztraktokat bírálta:

Bodnár Gábor	Radócz J. Miklós
Kerekes Rita	Sófalvi Emese
Kissné Mogyorósi Pálma	Sünnetçioğlu, Şehnaz
Martinović, Bogojević Jelena	Szabó István
Mike Ádám	Végh Mónika

A rendezvény operatív szervező bizottsága:

Váradi Judit	elnök
Pótfi Melinda	titkár
Kissné Batta Éva Emese	operatív menedzser

Arculat- és borítóterv:

Pótfi Melinda

A konferencia helyszíne:

MTA DAB Székház
Debrecen, Thomas Mann u. 49, 4032

A konferencia honlapja:

www.music.unideb.hu

Scientific Program Committee

Bodnár, Gábor	Eötvös Loránd University, Institute of Arts Communication and Music, Budapest, Hungary
Habe, Katarina	University of Ljubljana, Academy of Music, Ljubljana, Slovenia
Janurik, Márta	University of Szeged, Béla Bartók Faculty of Arts
Martinović Bogojević, Jelena	University of Montenegro Academy of Music, Cetinje, Montenegro
Pusztai, Gabriella	University of Debrecen, Doctoral School of Human Sciences, Debrecen, Hungary
Sófalvi, Emese	Babeş-Bolyai University Faculty of Reformed Theology and Music, Cluj-Napoca, Romania
Solymosi-Tari, Emőke	Hungarian Academy of Arts, Department of Art Theory, Budapest, Hungary
Sünnetçioğlu, Şehnaz	Bursa Uludag University, Faculty of Education, Bursa, Turkiye
Váradi, Judit	University of Debrecen, Faculty of Music, Debrecen, Hungary

Abstract reviewers:

Bodnár, Gábor	Radócz, J. Miklós
Kerekes, Rita	Sófalvi, Emese
Kissné Mogyorósi, Pálma	Sünnetçioğlu, Şehnaz
Martinović Bogojević, Jelena	Szabó, István
Mike, Ádám	Végh, Mónika

The operative organizing committee of the event

Váradi, Judit	president
Pótfi, Melinda	secretary
Kissné Batta, Emese Éva	operative manager

Design: Pótfi Melinda

Venue: Hungarian Academy of Sciences Debrecen Regional Committee,
4032 Debrecen, Thomas Mann street. 49., Hungary

Website: www.music.unideb.hu

TARTALOMJEGYZÉK

VÁRADI, JUDIT	9
Concert Pedagogy as an Experiential Educational Tool in Fostering the Reception of Classical Music	
ALIMI LUMANI, LEJLA	10
Musical events for children in North Macedonia: institutional and individual approaches	
ALLEGRA, SERENA	12
The Phronetic Turn in Musical Performance: reconciling the Pharmakon of the Score with the Future of Social Enaction	
BÁNDI GERGELY	13
A közösségi zene, mint az ifjúsági részvételiség tere: a Superar első fiatalok által vezetett zenekarának tapasztalatai	
CUI, JIAN	15
A Historical-Sociological Examination of the Kodály Concept's Introduction to China	
DANGULY TÜNDE	16
Zene és társadalom a zeneművészeti felsőoktatásban: elméleti keretek és társadalmi meghatározottság	
DR. CSONTOSNÉ BUZÁS, ZSUZSA – PAPP-SZABÓ, VERONIKA	18
The role of musical instruments and concert pedagogy in the development of musical skills in preschool-age children. Results of a Three-Month Music Development Program	
DR. DOBINÉ JAKAB HEDVIG	19
Hagyomány vagy torzulás? Az appoggiatura előadásának kérdései J. S. Bach műveiben	
FEKETE, MIKLÓS	20
A style oiseau, mint Messiaen zeneszerzői gondolkodásának és kompozíciós stílusának egyik alappillére	
FU, JIAXUN	21
AI-assisted musical training in primary school music education, based on the Kodály concept. Exploring the digital transformation of teaching materials for Chinese ethnic minority folk songs and the development of children's musical literacy	
GALAMBOS ÁDÁM BALÁZS	23
Egyházzenei és társadalmi változások a 20. század első felében Németországban. Hatások Hugo Distler művészetére	

GÜRBÜZ, EMRE – DR. CSONTOSNÉ BUZÁS, ZSUZSA	24
Exploring the possibilities of applying the Kodály concept in Turkish primary school music education	
HEFER, MICHAL – SHMUELOF, SHOSHAN	25
To “Touch the Music” - Prepared Concerts for Children	
HUNYADI ZSUZSANNA.....	26
Zeneiskolai kutatótanári program eredményeinek és újabb célkitűzéseinek ismertetése	
IVEC, ANJA.....	28
Fostering Social Interaction and Creativity: Wind Atelier for Young Wind Players	
JAKAB-ZALÁNYFY ESZTER	29
Georges Bizet dalainak alkalmazási lehetőségei a magánének-oktatásban	
JENDRYSIK, KINGA.....	30
Singing-Based Teaching Practices and Vocal Competence Development in Early Primary Education: Results of Empirical Research	
KINCZLER ZSUZSANNA.....	31
Ádám Jenő, a magyar kultúra 'utazó nagykövete'	
KOVÁCS SZILÁRD FERENC	32
Az analitikus megközelítés előadóművészi és pedagógiai jelentősége két frissen felfedezett Bach-mű tükrében	
KULEŠEVIĆ, ANTONIO – ŠIMUNOVIĆ, ZRINKA.....	33
European eTwinning projects as a space for interdisciplinary integration of Music subject in primary education	
KUMAR, URŠKA – PUČKO, ŠPELA – HABE, KATARINA	34
Sustainable Orientation of Slovenian Cultural Institutions..... 34	
MÁRFI RITA	36
A zenei pályára készülők pszichológiai immunkompetenciájának vizsgálata a színpadi teljesítmény tükrében	
NICHOLLS, CLAIRE	37
Regional Resonance: The social role of community orchestras in rural music ecologies	
NIKODÉM GÉZA.....	38
A mellékszubdomináns akkordelszíneződések horizontális megközelítése	

O'BRIEN, NADA	39
Religious instinct and Rep music: Utilising the transcendental in education	
PETHŐ VILLŐ	40
Hangverseny és társadalom: a modern hangverseny kialakulása Európában és Magyarországon a 19–20. században	
PETŐ ÁRON – VÁRADI JUDIT	41
A pályaválasztástól a pályán maradásig. A közösség mint befolyásoló tényező a vonós zenetanárok életútinterjúiban	
PETŐ ÁRON – VÁRADI JUDIT	43
A zenei pálya két arca. Művészi és tanári jellemzőkkel való azonosulás a különböző hangszercsoportokban	
PÉTER ÉVA	45
A hiteles művészi értékek védelme Szabó Csaba életművében	
POLYÁK ZSUZSANNA	46
Tudásáramlás személyes kapcsolatokon keresztül: A Kodály-koncepció nemzetközi terjedésének hálózatelemzése – pilot kutatás	
POZSÁR, ANDREA	47
Pedagogical success of music teachers working in primary art education in the treatment of SEN students	
PÓTFI MELINDA – JÓZSA GABRIELLA – VÁRADI JUDIT	48
Motivációk és tanulási célok a formális keretek között zenét tanuló felnőttek körében	
PÓTFI MELINDA – JÓZSA GABRIELLA – VÁRADI JUDIT	49
A zeneművészeti szakgimnáziumi tanulók pályaválasztási motivációjára ható tényezők vizsgálata	
RADÓCZ J. MIKLÓS	51
A felnőttkori zenetanulás mint élethosszig tartó közösségi aktivitás a hazai amatőr fúvószenekarokban	
SEOW, EUGENE	53
Rhythm as Decolonial Pedagogy: Cyclic Ensemble “Rhythm Labs” for Creative Arts Education	
SÓFALVI, EMESE	54
György Kurtág's Transylvania. Background, reception, impact	

SÜVÖLTŐS-SZABÓ HAJNALKA	55
OXIPO-MODELL a zenei képességfejlesztésben, a zenetanulásban	
SZŰCS TÍMEA	56
A zenetanulás mint kulturális- és társadalmi tőkeképző a hátrányok csökkentésére	
TAMÁS MARGIT	57
Ádám Jenő zenepedagógiai munkásságának hatásvizsgálata I-II.	
TOKAJI, BALÁZS	59
Attitude towards musical activities in Hungarian majority and music oriented primary schools	
VARGA EVELIN ADÉL	60
A logopédiai terápiák és a rézfúvós hangszerek megszólaltatásának analógiáinak bemeneti-kimeneti vizsgálati mérőeszköze	
VÁRADI JUDIT	62
A zenekari repertoár változása négy évtized alatt négy zenekar gyakorlata alapján	
VÉGH MÓNIKA	64
Tanítsunk zenét! – „Hátrányos helyzetű” tantárgyak a zeneoktatásban	
WINDHAGER KÁROLY ÁKOS	65
Ki mutassa be a mesterművet? – Összehasonlító repertoárvizsgálat	
YIHAN, LIU – SZABÓ, NORBERT – JÓZSA, KRISZTIÁN	66
From Hungary to China: Implementing the Music Island App in Chinese Primary Music Education	
ELŐADÓK / PRESENTERS	67

Concert Pedagogy as an Experiential Educational Tool in Fostering the Reception of Classical Music

Váradi, Judit

This presentation examines the role of concert pedagogy within the broader context of arts education. Openness to classical music is not an inherited disposition but rather a learned cultural competence, as emphasised both in Bourdieu's (1984) theory of cultural capital and in the pedagogical legacy of Kodály (Váradi, 2020). According to Kodály, culture is not inherited but acquired through processes of learning; consequently, music education plays a central role in the transmission of cultural values.

The formation of cultural preferences is closely linked to the ways in which cultural values are transmitted. Horizontal transmission is primarily associated with contemporary cultural trends and fashions, whereas vertical transmission operates as a multigenerational process that connects the artistic values of different historical periods with contemporary audiences (Bauer, 2019).

Arts education can be understood as fundamentally experiential in nature: aesthetic experience cannot simply be taught but becomes meaningful through discovery and personal engagement (Váradi, 2016). Pedagogical practices that create opportunities for experiential encounters with artistic values and their contextual understanding therefore play a crucial role in the development of musical taste. In this context, concert pedagogy is of particular significance, as live musical experiences support the understanding and appreciation of classical music among younger generations (Váradi, 2016). Participation in artistic events and performances in authentic venues offers a rich contextual framework that fosters deeper understanding and, in the long term, contributes to the development of musical competence (Váradi, 2023).

The presentation also introduces the youth concert programme that has been operating for several decades at the University of Debrecen Faculty of Music. The programme annually provides approximately more than thousand children with the opportunity to encounter the world of classical music through live musical experiences. The events apply a range of interactive pedagogical methods, Active participation and creative reflection help deepen the musical experience while contributing to the development of musical competencies and supporting long-term cultural participation.

References

- Bauer, B. (2019). Kulturális transferek a társadalmi térben [Cultural transfers in the social space]. *Korunk*, 30(5), 44–54.
- Bourdieu, P. (1984). *Distinction: A social critique of the judgement of taste*. Harvard University Press.
- Váradi, J. (2016). Incorporating experience-based concerts into public education. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*, 61(2), 7–18.
- Váradi, J. (2020). The possibilities of concert pedagogy in Hungary. *Hungarian Educational Research Journal*, 10(2), 131–142. <https://doi.org/10.1556/063.2020.00011>
- Váradi, J. (2023). *A művészeti nevelés helyzete és szerepe a 21. században* [The situation and role of arts education in the 21st century]. Balassi Kiadó.

Musical events for children in North Macedonia: institutional and individual approaches

Alimi Lumani, Lejla

Musical events for children in North Macedonia constitute an evolving cultural field shaped by both institutions and individual artistic initiatives. These developments unfold within a broader framework of cultural decentralization and cultural policies in North Macedonia, which increasingly emphasize access, participation and regional cultural evolution. In recent years, national cultural strategies and youth-oriented policy agendas, have highlighted the importance of engaging younger audiences and expanding cultural opportunities beyond institutional centers. Within this context, among the central institutional actors, the Philharmonic of RN Macedonia has played a significant role in developing programs designed specifically for young audiences, presenting concerts that combine artistic presentation with educational elements and contribute to early audience formation. Alongside this institutional structure, individual professional musicians have increasingly contributed to the diversification of musical experiences for children through independently initiated projects. This paper explores the institutional and individual approaches through a focused examination of the Philharmonic of RN Macedonia and selected initiatives by professional musicians who has developed distinctive formats aimed at engaging young audiences, ranging from thematic and interdisciplinary concerts to educational and participatory models that expand conventional concert practices. By considering both institutional programming and individual initiatives, the study identifies similarities and differences in artistic vision, modes of audience engagement and organizational strategies. Particular attention is given to how individual initiatives complement existing institutional structures by introducing alternative formats, flexible approaches and new modes of communication with young listeners. Through this combined perspective, the paper highlights the role of institutional frameworks and individual engagement in shaping musical events for children in North Macedonia. Ultimately, the analysis contributes to a broader understanding of contemporary practices in the field and underscores the importance of both institutional support and individual creativity in fostering sustainable and diverse musical experiences for children.

Keywords: *Musical events for children, institutional and individual artistic initiatives, North Macedonia*

References

- Alagjovovski, R. (2011). Cultural decentralization in Macedonia: Chance or threat? Eurozine. <https://www.eurozine.com/cultural-decentralization-in-macedonia-chance-or-threat/>
- Council of Europe, & ERICarts. (2022). *Cultural policy in North Macedonia: Compendium of cultural policies and trends in Europe*. Council of Europe. https://www.culturalpolicies.net/wp-content/uploads/pdf_short/north_macedonia/NorthMacedonia_Short_102022.pdf
- European Commission, & EACEA. (2023). Administration and governance of youth and culture in the Republic of North Macedonia. In *YouthWiki*. <https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/republic-of-north-macedonia/82-administration-and-governance>

- Kocevska, K. Sh., Tasev, H. R., & Nikolovska, A. (2022). Financing and governance of youth policies: The case of Republic of North Macedonia. *Law Review*, 11(1), 1–15.
- Váradi, J. (2020). Concert pedagogy in art education. In *Konteksty kultury i edukacji muzycznej* (pp. 75–84). Uniwersytet Jana Kochanowskiego.
- Анастасова-Чадиковска, С., & Нолчева-Ангеловска, Р. (2010). *Meta sonoret – Зад звукот: Фимчо Муратовски диригент*. Музички издавачки центар – МИЦ.
- Иванова, Т., & Нолчева-Ангеловска, Р. (2014). *70 години Македонска филхармонија*. НУ Македонска филхармонија.
- Коларовска-Гмирја, В. (2004). Аспектите на заемното дејствување на музичката педагогија и музичката практика на XX век. *Музика*, 8(11), 85–94.

The Phronetic Turn in Musical Performance: reconciling the Pharmakon of the Score with the Future of Social Enaction

Allegra, Serena

The debate in contemporary musicology has long been polarized between a "textocentric" approach, focusing on the score as an autonomous object, and the perspective of Performance Studies, which emphasizes the ephemeral nature of the musical event (Cook, 2013). This paper proposes a "middle ground" through the integration of Aristotelian phronesis and Luigi Pareyson's Theory of Formativity (Pareyson, 1988), redefining the musical score not as a static focus, but as a fundamental formative technology. Drawing on the Platonic-Derridean notion of the pharmakon (Derrida, 1972/1981), the score is analyzed as an ambivalent device: it preserves the composer's historical intentionality while simultaneously deferring its "living" presence through signs. This embodies the fundamental aporia between aesthetic Platonism (timeless value) and historical positivism (mere document). Consequently, the performer acts as a phronetic mediator whose ethical duty is to decipher this "ciphered trace" and bridge the gap between the composer's original context and the contemporary audience.

By utilizing the framework of 4E Cognition (Noë, 2004) and Participatory Sense-making, the study argues that interpretative excellence lies in an "aesthetic presence" that embraces, rather than bypasses, historical alterity (Dahlhaus, 1983). The performer's embodied and situated cognition becomes the very foundation for making "alien material" comprehensible. Ultimately, this approach transforms the score from a rigid script into a shared space of practical wisdom, reconciling the authority of the past with the vitality of the contemporary social encounter. This integrated approach transforms the performance into a shared exercise of practical wisdom between composer, performer, and audience. By respecting the score as a guiding "form" rather than a closed system, the performer enables the artwork to reveal its inexhaustible truth within a new historical and cultural context. Ultimately, this approach offers a viable path for music education and research, reconciling the authority of the past with the vitality of today's social and aesthetic experience.

Keywords: *Musical Performance; Participatory Sense-making; Phronesis; Theory of Formativity*

References

- Cook, N. (2013). *Beyond the score: Music as performance*. Oxford University Press.
- Dahlhaus, C. (1983). *Foundations of music history* (J. B. Robinson, Trans.). Cambridge University Press.
- De Jaegher, H., & Di Paolo, E. (2007). Participatory sense-making: An enactive approach to social cognition. *Phenomenology and the Cognitive Sciences*, 6(4), 485–507.
- Derrida, J. (1981). *Dissemination* (B. Johnson, Trans.). University of Chicago Press. (Original work published 1972).
- Noë, A. (2004). *Action in perception*. MIT Press.
- Pareyson, L. (1974). *Verità e interpretazione*. Mursia.
- Pareyson, L. (1988). *Estetica: Teoria della formatività*. Bompiani.

A közösségi zene, mint az ifjúsági részvételiség tere: a Superar első fiatalok által vezetett zenekarának tapasztalatai

Bánda Gergely

A gyerekek és fiatalok – különösen a marginalizált háttérű tanulók – gyakran olyan túlterhelt iskolai környezetben tanulnak, ahol kevés tér jut a személyes figyelemre, az önkifejezésre és a valódi részvételre. A teljesítményközpontú, frontális oktatási rendszerek érdektelenséget, ellenállást eredményeznek épp, amikor természetes módon erősödik a fiatalok kritikai gondolkodása és önállóságigénye, miközben az autonómiát támogató pedagógiai gyakorlatok jelentősen növelnék a tanulók belső motivációját, részvételét és elköteleződését a tanulási folyamat iránt (Patzak & Zhang, 2025).

A nemzetközi szakirodalom szerint a közösségi zenei programok hatékonyan járulnak hozzá a személyes és társas kompetenciák fejlődéséhez (Woodward & Pestano, 2010). Kutatások kimutatták, hogy marginalizált fiatalok esetében a közös zenélés hozzájárul az önkép javulásához, a szocio-emocionális készségek fejlődéséhez, a pozitív társadalmi viselkedés erősödéséhez, valamint a tanulási feladatokba való kitartóbb bekapcsolódáshoz, miközben fejlődik társas kapcsolódás és a közösség (Barrett & Bond, 2015; Ilari & Cho, 2023). A pozitív ifjúságfejlesztés szemlélete hangsúlyozza az erősségekre építő, biztonságos közösségi környezet jelentőségét, ahol a fiatalok kompetensnek és értékesnek élik meg magukat. Ugyanakkor sok zenei program egyéni és felnőttek által irányított struktúrában működik, így csak korlátozott mértékben biztosít valódi döntési jogkört és felelősséget a fiatalok számára.

Előadásomban egy a Superar Zeneművészeti Alapítvány által Budapest VIII. kerületében működő, marginalizált háttérű fiatalokkal dolgozó közösségi zenei program tapasztalatait mutatom be, amely a zenei nevelést a pozitív ifjúságfejlesztéssel ötvözi, és a diákvezérelt működést helyezi a középpontba. Célunk nem csupán zenei készségek fejlesztése, hanem az is, hogy a fiatalok aktív alakítói legyenek saját tanulási folyamataiknak, döntéseket hozzanak, fejlődjenek vezetői készségeik, hogy ennek köszönhetően sikeresebb jövőt képzeljenek el maguknak, bízzanak abban, hogy számít a hangjuk, és a jövőben merjenek beleszólni az őket érintő kérdésekbe, ezzel elősegítve társadalmi részvételüket és hogy aktív állampolgárokká váljanak.

Az előadás kvalitatív tapasztalatokra és értékelési eredményekre támaszkodva vizsgálja, hogyan járul hozzá egy ilyen közösségi zenei program és a valódi részvétel élménye a fiatalok komplex fejlődéséhez. Külön figyelmet fordít arra, hogy a diákvezérelt elemek miként erősítik a hosszú távú motivációt és a sikeres felnőtté váláshoz szükséges készségek kialakulását.

Kulcsszavak: közösségi zene, diákvezérelt működés, marginalizált fiatalok, társadalmi inklúzió, részvételiség, pozitív ifjúságfejlesztés, Superar Magyarország

Szakirodalom

Barrett, M. S., & Bond, N. (2015). Connecting through music: The contribution of a music programme to fostering positive youth development. https://www.researchgate.net/publication/281446711_Connecting_through_music_The_contribution_of_a_music_programme_to_fostering_positive_youth_development

- Ilari, B., & Cho, E. (2023). Musical participation and positive youth development in middle school. *Frontiers in Psychology*. <https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2022.1056542/full>
- Patzak, A., & Zhang, X. (2025). Blending teacher autonomy support and provision of structure in the classroom for optimal motivation: A systematic review and meta-analysis. *Educational Psychology Review*. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10648-025-09994-2>
- Woodward, S., & Pestano, C. (2010). Marginalised communities: Reaching those falling outside socially accepted norms. In K. K. Veblen, S. J. Messenger, M. Silverman, & D. J. Elliott (Eds.), *Community music today* (pp. 185–198). Rowman & Littlefield Publishers.

A Historical-Sociological Examination of the Kodály Concept's Introduction to China

Cui, Jian

The music education philosophy of Zoltán Kodály was introduced to China in the late twentieth century and has developed significantly over the past four decades in both theoretical research and pedagogical practice. This study examines the initial stage of the dissemination of the Kodály approach in China between 1978 and 1994. Drawing on the historical sociological framework of Path Dependence and Critical Junctures, the research analyzes how China's economic, social, and educational reforms during the 1980s and 1990s shaped the introduction of Kodály's music education philosophy.

The findings indicate that the Reform and Opening-Up policy initiated in 1978 created favorable conditions for Chinese scholars and music educators to study advanced pedagogical theories abroad. At the same time, a series of educational reforms provided practical opportunities for the adoption of innovative music education models in China. During this early stage, Chinese music educators represented by Peiyuan Wang introduced the Kodály-based music teaching system and established the first related courses in China. In 1987, China organized its first delegation to Hungary to study Kodály music education, followed by the establishment of the China Kodály Society in 1988. With support from the International Kodály Society, Limei Yang studied the Kodály approach at the Liszt Academy of Music in 1989, and the Zoltán Kodály Pedagogical Institute of Music in Kecskemét in 1993. Her monograph *Kodály's Music Education Philosophy and Hungarian Music Education* became the first Chinese academic work systematically introducing the Kodály music education system.

Keywords: *Kodály Concept, Reform and Opening-Up policy, music education in China*

References

- Choksy, L. (1999). *The Kodály method I: Comprehensive music education*. Prentice Hall.
- Dobszay, L. (1972). The Kodály method and its musical basis. *Studia Musicologica Academiae Scientiarum Hungaricae*, 14(1/4), 15–33. <https://doi.org/10.2307/901863>
- Pierson, P. (2000). Increasing returns, path dependence, and the study of politics. *American Political Science Review*, 94(2), 251–267. <https://doi.org/10.2307/2586011>

Zene és társadalom a zeneművészeti felsőoktatásban: elméleti keretek és társadalmi meghatározottság

Danguly Tünde

A zeneművészeti felsőoktatásról szóló szakmai diskurzusban gyakran az egyéni tehetség és művészi kiválóság narratívája kerül előtérbe. A társadalomtudományi megközelítések ugyanakkor arra mutatnak rá, hogy a zenészet útja társadalmilag strukturált pálya, amelyben a családi háttér, az intézményi kultúra és a munkaerőpiaci feltételek egyaránt meghatározó szerepet játszanak.

Az előadás célja a zeneművészeti felsőoktatás társadalmi dimenzióit vizsgáló hazai és nemzetközi szakirodalom rendszerezett áttekintése. Bourdieu (Bourdieu & Passeron, 1977) kulturális tőke-elmélete értelmezési keretet kínál a művészeti pályákhoz való hozzáférés társadalmi meghatározottságának vizsgálatához. A regionális felsőoktatási kontextust Pusztai (2011), valamint Kozma és Ceglédi (2010) munkái világítják meg. A képzés belső működésének elemzésében a mester-tanítvány modell (Gaunt, 2011; Váradi et al., 2024) és a tehetségközpontú értékelési kultúra (Triantafyllaki, 2010) jelenik meg meghatározó tényezőként. A végzés utáni pályaképet a portfólió-karrier és a rugalmas kulturális munkaerőpiac értelmezési kerete formálja (Bennett, 2008; Józsa, Pető, & Váradi, 2024).

A szakirodalom alapján kirajzolódik egy olyan összetett erőtér, amelyben a zenészpálya egyszerre intézményi konstrukció és társadalmi pozíciók által strukturált életút. Az áttekintés egy későbbi empirikus vizsgálat elméleti keretének kijelölését szolgálja.

Kulcsszavak: *zeneművészeti felsőoktatás; kulturális tőke; regionális kontextus; mester-tanítvány modell; portfólió-karrier; művészeti munkaerőpiac*

Szakirodalom

- Bennett, D. (2008). *Understanding the classical music profession: The past, the present and strategies for the future*. Ashgate.
- Bocsi, V. (2013). *A felsőoktatás belső világa: Hallgatói szubkultúrák és értékrendszerek*. Gondolat Kiadó.
- Borgulya, I.-né. (2010). *A művészeti felsőoktatás sajátosságai és munkaerő-piaci esélyei*. Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar.
- Bourdieu, P., & Passeron, J.-C. (1977). *Reproduction in education, society and culture*. Sage.
- Fényes, H. (2010). A hallgatói lemorzsolódást befolyásoló tényezők a bolognai képzési rendszerben. In T. Kozma & T. Ceglédi (Eds.), *Régió és oktatás: A térségi szemlélet a neveléstudományban* (pp. 145–162). Debreceni Egyetemi Kiadó.
- Gaunt, H. (2011). Student and teacher perceptions of one-to-one tuition in higher music education. *British Journal of Music Education*, 28(2), 209–225.
- Hrubos, I. (Ed.). (2012). *A felsőoktatás szociológiája*. ELTE Eötvös Kiadó.
- Józsa, G., Pető, Á. A., & Váradi, J. (2024). A zeneművészeti terület tanárainak és oktatóinak jellemzése és a pályaválasztásukat meghatározó tényezők vizsgálata. In *Újmédia és zeneoktatás* (pp. 49–66). Magyar Zenei Tanács; Debreceni Egyetem.
- Kozma, T., & Ceglédi, T. (Eds.). (2010). *Régió és oktatás: A térségi szemlélet a neveléstudományban*. Debreceni Egyetemi Kiadó.

- Pusztai, G. (2011). A láthatatlan kéztől a baráti kezekig: Hallgatói értelmező közösségek a felsőoktatásban. Új Mandátum Könyvkiadó.
- Szemerszki, M. (2016). A felsőoktatásban tanulók szociális helyzete és a hallgatói munka. Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet.
- Triantafyllaki, A. (2010). Performance teachers' conceptions of musical talent and professional competence. *Music Education Research*, 12(1), 99–116.
- Váradi, J., Kerekes, R., Pótfi, M., & Radócz, J. M. (2024). Determining factors in the career choice of music high school students. *International Journal of Educational Research Open*, 6, 1–6.
- Veroszta, Zs. (2014). A felsőoktatásba való bekerülés és a diplomás pályakövetés összefüggései. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.

The role of musical instruments and concert pedagogy in the development of musical skills in preschool-age children. Results of a Three-Month Music Development Program

Dr. Csontosné Buzás, Zsuzsa – Papp-Szabó, Veronika

Our study explores the impact of musical instrumental activities and concert pedagogy on the development of musical skills in preschool-aged children. The sensitive period for timbre perception, which is a core component of musical skills, occurs in early childhood and is closely linked to the development of speech sound perception. Using children's instruments frequently and playing them actively supports the development of musical skills and fosters fine motor skills, creativity and a range of cognitive and emotional abilities.

Despite the recognized importance of timbre perception, little scientific research has examined its combined effect with instrumental activities and concert pedagogy on language acquisition in early childhood. This study implemented a three-month music development program in a kindergarten setting, focusing on listening to music, experiencing live instruments, and creatively using children's instruments. The program included regular, engaging musical activities and opportunities for direct encounters with live music and concerts.

Our results showed that the experimental group demonstrated significant improvements in musical and language skills across all preschool age groups, whereas no measurable development was observed in the control group. By the end of the program, the experimental group had achieved significantly higher levels of musical skills ($F = 2.105$, $p = 0.048$) and speech sound perception ($F = 3.362$, $p = 0.003$) than the control group.

Background questionnaire data also revealed that well-structured, experience-based, regular musical activities in kindergarten significantly influence skill development as well as children's musical attitudes and motivation. These findings emphasize the important role of concert pedagogy in providing authentic and engaging musical experiences.

Keywords: *Early childhood music education; concert pedagogy; musical skills; music development program*

References

- Farcádi, Sz., & Csontosné Buzás, Zs. (2025). A zenei észlelés és a beszédhanghallás fejlődése és összefüggései kora gyermekkorban. In M. Hercz & A. Fenyődi (Eds.), *Mester és tanítvány* 9 (pp. 53–65). ELTE TÓK.
- Váradí, J. (2021). Koncertpedagógia – a zenei élmény megteremtésének lehetősége. *Certamen – Studia Humanitatis*, 8, 447–462. <https://doi.org/10.51384/cert-08.25>

Hagyomány vagy torzulás? Az appoggiatura előadásának kérdései J. S. Bach műveiben

Dr. Dobiné Jakab Hedvig

A barokk zenei ornamentika egyik alapvető, ugyanakkor legösszetettebb eleme az appoggiatura, amelynek előadására vonatkozóan a 17–18. századi traktátusok részletes és következetes szabályrendszert közölnek. E forrásanyag átfogó összegzését nyújtja Robert Donington *A barokk zene előadásmódja* című munkája, amely 1978 óta Karasszon Dezső fordításában magyar nyelven is hozzáférhető. Ennek ellenére a mai előadói gyakorlatban gyakran olyan, szokásjogon alapuló megoldások élnek tovább, amelyek figyelmen kívül hagyják – vagy félreértelmezik – a korabeli elméleti előírásokat.

A kutatás témáját a 2025-ös húsvéti időszakban hallott passió-előadások inspirálták. Ezek kapcsán vált nyilvánvalóvá, hogy nemcsak Johann Sebastian Bach orgonaműveinek, hanem a két nagy passiónak az interpretációját is számos, hagyományosan rögzült, ám forráskritikai szempontból problematikus appoggiatura-gyakorlat terheli.

Az előadás az appoggiatura elméleti szabályrendszere és annak mai gyakorlati megvalósítása közötti feszültséget vizsgálja Bach passióiban és orgonaműveiben. A kutatás középpontjában az appoggiatura időtartama, metrikai hangsúlya, valamint disszonáns-feloldó funkciója áll, különös tekintettel arra, miként szolgálja e díszítés a zenei retorika és az affektív kifejezés eszközeit a vokális, illetve az orgonarepertoárban. Ennek megfelelően az előadás a passiókból és orgonakompozíciókból vett, széles körben elterjedt, ám torzult előadói példákat állítja párhuzamba a korabeli elméleti források által indokolt megoldásokkal.

Az előadás célja Bach ornamentációs gyakorlatának árnyaltabb megértése, valamint annak elősegítése, hogy e szemlélet a kortárs előadói praxisban tudatosabban és következetesebben érvényesüljön.

Kulcsszavak: barokk ornamentika; appoggiatura; historikus előadói gyakorlat; Bach orgonaművei és passiói; zenei retorika és affektus

Szakirodalom

Bach, C. P. E. (1753/1762). *Versuch über die wahre Art, das Clavier zu spielen*. Berlin.

Butt, J. (1990). *Bach interpretation: Articulation marks in primary sources of J. S. Bach*. Cambridge University Press.

Donington, R. (1978). *A barokk zene előadásmódja* (D. Karasszon, Trans.). Zeneműkiadó.

Stauffer, G. B. (1999). *Bach as organist: His instruments, music, and performance practices*. Indiana University Press.

Williams, P. (2003). *The organ music of J. S. Bach* (2nd ed.). Cambridge University Press.

A style oiseau, mint Messiaen zeneszerzői gondolkodásának és kompozíciós stílusának egyik alappillére

Fekete, Miklós

A bemutató Olivier Messiaen kompozíciós stílusának egyik meghatározó alaprétégét, az ún. style oiseau kialakulását, fejlődését és funkcióját vizsgálja. Kiindulópontját Messiaen önmeghatározása adja – „zenész, ritmológus, ornitológus” –, amely nem csak egy retorikai fordulat, hanem egy tudatos zeneszerzői–esztétikai program megfogalmazása is. A bemutató kitér arra, hogy a madárdal Messiaen életművében elsősorban nem kiegészítő effektus vagy tematikus díszítőelem, hanem a zenei nyelv szervező elvévé váló alapanyag, amely a dallam, a harmónia, a hangszín (couleur), az időkezelés – és ezáltal a forma – újragondolásához is vezet.

A bemutató érinti a madárdal lejegyzésének kérdéskörét, valamint kompozíciós alkalmazásának alakulását a korai, stilizált és szimbolikus megjelenésektől a precíz, ornitológiai pontosságra törekvő „transzpozíciókon” át a kései művek lényegmegragadó, absztraháló szintéziséig. A bemutató műrészletek megvizsgálásával világít rá arra, miként válik a madárdal a messiaeni zenei gondolkodást egyre inkább meghatározó és a zenei stílust egyre inkább átformáló elemévé.

Kulcsszavak: *Olivier Messiaen, madárdal, zenei notáció, kompozíciós technika, stílusjegyek, ritmus és időkezelés, hangszín és harmónia, zeneszerzői–esztétikai program*

Szakirodalom

- Benitez, V. (2007). *Oliver Messiaen: A research and information guide*. Routledge. New York, NY; London, UK.
- Chadwick, R., & Hill, P. (2018). *Olivier Messiaen's Catalogue d'oiseaux: From conception to performance*. Cambridge University Press. Cambridge, UK.
- Dingle, C., & Fallon, R. (Eds.). (2013). *Messiaen perspectives 2: Techniques, influence and reception*. Ashgate Publishing. Surrey, UK; Burlington, VT.
- Dingle, C., & Simeone, N. (Eds.). (2007). *Olivier Messiaen: Music, art and literature*. Routledge. London, UK; New York, NY.
- Healey, G. (2013). *Messiaen's musical techniques: The composer's view and beyond*. Ashgate Publishing. Surrey, UK; Burlington, VT.
- Hill, P. (Ed.). (2011). *The Messiaen companion*. Faber and Faber. London, UK.
- Kraft, D. (2000). *Birdsong in the music of Olivier Messiaen* (Doctoral dissertation). Middlesex University.
- Messiaen, O. (1956). *The technique of my musical language* (J. Satterfield, Trans.). Alphonse Leduc. Paris, France.
- Samuel, C. (Ed.). (1994). *Olivier Messiaen: Music and color*. Amadeus Press. Portland, OR, USA.
- Sholl, R. (2024). *Olivier Messiaen: A critical biography*. Reaktion Books. London, UK.

AI-assisted musical training in primary school music education, based on the Kodály concept. Exploring the digital transformation of teaching materials for Chinese ethnic minority folk songs and the development of children's musical literacy

Fu, Jiaxun

Considering China's growing emphasis on aesthetic and music education and the integration of digital technologies in the classroom. This study explores the potential benefits of AI-assisted, Kodály-based music training for Grade 1 primary school pupils. The research involves digitally adapting folk songs from China's ethnic minorities to enhance children's musical ability and 3 aesthetic awareness, all the while supporting the preservation and creative evolution of traditional Chinese culture.

Our theoretical framework is based on the Kodály concept that considers folk songs to be a child's 'musical mother tongue', promoting a singing-based, sequential approach to learning music. This framework is also relevant to Chinese primary school music education, where a wealth of ethnic minority musical resources remains underutilized due to a lack of structured, age-appropriate teaching materials. Leveraging the Kodály approach, the study explores ways to integrate these folk songs into accessible, engaging, and culturally meaningful classroom activities.

A key innovation of this research is the integration of artificial intelligence as a supportive tool for primary school music education. AI is employed for repertoire analysis, grading the difficulty of songs, visualizing pitch and rhythm, generating music exercises, and providing formative assessment through learning analytics. This tool-based approach aligns with current educational governance principles, emphasizing the human-centred, culturally sensitive and adaptive use of technology.

The aim of our study is to explore the potential of an experimental design involving a three-month classroom intervention for Year 1 pupils. The intervention uses digitally adapted folk songs sequenced according to Kodály principles and supported by moderate use AI.

Keywords: *Chinese music education; Kodály concept; Artificial Intelligence; Chinese ethnic minorities; folk heritage*

References

- Chen, H., & Sensai, P. (2024). Education and literacy in the development and transmission of Chinese Yao nationality folk songs. *International Journal of Education and Literacy Studies*, 12(1), 213–221. <https://doi.org/10.7575/aiac.ijels.v.12n.1p.213>
- Kashyap, R., Samuel, Y., Friedman, L. W., & Samuel, J. (2024). Editorial: Artificial intelligence education and governance: Human-enhancive, culturally sensitive and personally adaptive HAI. *Frontiers in Artificial Intelligence*, 7. <https://doi.org/10.3389/frai.2024.1443386>
- Sánchez-Jara, J. M., Gutiérrez, S. G., Rodríguez, J. C., & Syroyid, B. S. (2024). Artificial intelligence-assisted music education: A critical synthesis of challenges and opportunities. *Education Sciences*, 14(11), 1171. <https://doi.org/10.3390/educsci14111171>
- Sofianos, K. C., Stefanidakis, M., Maragoudakis, M., Kaponis, A., Georgaki, A., & Linas, B. P. (2025). Integrating artificial intelligence and digital tools to enhance learning and accessibility in

music education. In *IFIP Advances in Information and Communication Technology* (pp. 169–181). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-96231-8_13

Yang, L., & Sun, R. (2023). Innovations of music and aesthetic education courses using intelligent technologies. *Education and Information Technologies*, 28(10), 13665–13683. <https://doi.org/10.1007/s10639-023-11624-9>

Egyházzenei és társadalmi változások a 20. század első felében Németországban. Hatások Hugo Distler művészetére.

Galambos Ádám Balázs

A fiatal zenészek művészetére az első világháború utáni társadalmi változások és a kor zenei, egyházzenei mozgalmi, Distler esetében a protestáns egyházzeneben formálódó folyamatok gyakoroltak nagy hatást. Az egyik ilyen mozgalom, az Orgelbewegung volt, a másik ezzel párhuzamosan fejlődő Singbewegung. Hugo Distler 1935-ben, a Vom Geiste der neuen evangelischen Kirchenmusik című írásában így fogalmaz:

„Ami lényeges, hogy egy új egyházzene alapítóinak érezzük magunkat. És ez a bátorság az, ami jellegzetesen evangélikus, amelyet egy erős pünkösdi szellem tölt be és tart fenn, amely szívesen szól: »Jöjj, Szentlélek, töltsd be híveid szívét!«...”(Distler, 1935, 1326)

„Ma újra érezzük a lélek leheletét. Ez a Luther Márton által formált német jámborság lelke, amely ma újra feltámad: a Luther-énekek szelleme, amely a 16. században elkezdte a népet egy önbizalommal teli egésszé kovácsolni oly mértékben, amire egyetlen világi hatalom sem lett volna képes... Így volt egykor és lesz megint a nép és az egyház a titkos kebel, az anyaméh, amelyből a zene újjászületik.” (Distler, 1935, 1328)

Hugo Distler mindössze 34 életéve végigkövette az I. világháborút, a Német Császárság szempontjából vesztes első világháború utáni német társadalmi változásokat, a Weimari Köztársaság döntéseit, az 1929-es gazdasági világválság hatásait, az NSDAP felemelkedését, a Deutsche Christen és a Dietrich Bonhoeffer vezette Bekennende Kirche közötti egyházharcot, az egyházzene megújító Orgelbewegung, vagy a Singbewegung mozgalmakat és a második világháború első három évét. Minden megpróbáltatás ellenére részese volt a német szellemi megújulásnak, Kurth Thomas, és Ernst Pepping zenésztársaival együtt pedig részt vett a német evangélikus egyházzene megújításában. Ennek a megújításnak, a régi korok nagy mesterein alapuló új, polifon vokális műfaj alakításának köszönhetően váltak Distler kompozíciói és művészete rövid, de élénk fejezetté a zenetörténetben.

Kulcsszavak: *Distler, Singbewegung, Orgelbewegung*

Szakirodalom

Bayreuther, R. (2010). Die Situation der deutschen Kirchenmusik um 1933 zwischen Singbewegung und Musikwissenschaft. *Archiv für Musikwissenschaft*, 67(1), 1–35.

Blankenburg, W. (1947). Die Gegenwartslage der evangelischen Kirchenmusik. *Musik und Kirche*, 17, 33–39.

Distler, H. (1935). Vom Geiste der neuen evangelischen Kirchenmusik. *Zeitschrift für Musik*, 102, 1325–1329.

Distler-Harth, B. (2008). *Hugo Distler: Lebensweg eines Frühvollendeten*. Schott Music.

Fischer, J. (1989). Evangelische Kirchenmusik im Dritten Reich: „Musikalische Erneuerung“ und ästhetische Modalität des Faschismus. *Archiv für Musikwissenschaft*, 46(3), 185–234.

Herrmann, U. (1972). *Hugo Distler: Rufer und Mahner*. Evangelische Verlagsanstalt.

Suder, L. A. (Ed.). (1990). *Hugo Distler*. Verlag Hans Schneider. (Komponisten in Bayern, Vol. 20).

Exploring the possibilities of applying the Kodály concept in Turkish primary school music education

Gürbüz, Emre – Dr. Csontosné Buzás, Zsuzsa

Our research explores the integration of Kodály-inspired pedagogical aspects and practices into Turkish primary school music education. The world-renowned Kodály concept emphasises the development of music literacy primarily through a repertoire based on indigenous folk songs, providing a foundation for engaging with masterpieces of classical music (Smuta & Buzás, 2017). The progression from simple folk melodies to more intricate musical structures epitomises the sequential scaffolding central to the Kodály approach (Houlahan & Tacka, 2008). While the Turkish primary music curriculum has recently undergone a significant transformation, the new framework (İlkokul Müzik Dersi Öğretim Programı, 2024) places an even broader emphasis on cultural values, folk music foundations, and skill development, closely reflecting Kodály's principles. However, some specific tools such as relative solmisation are not yet employed in current music teaching practice.

Our presentation outlines the preliminary findings of our qualitative research into current music teaching practices in mainstream Turkish schools. The rarity of studies addressing primary music education in Turkey highlights the relevance of our study. Furthermore, significant gaps remain in the analysis and comparison of elementary music textbooks, particularly regarding their alignment with the national curriculum. To address this issue, our analysis covers the compulsory music textbooks for Grades 1-8, which are available in digital format.

Our study specifically explores the possibilities of integration of the Kodály concept within these materials and assessing how its principles of sequential learning and folk-based pedagogy are reflected in the 2024 curriculum reforms. Based on our results, we provide a framework for implementing the Kodály concept in the Turkish primary school music education system.

Keywords: *Kodály concept, Turkish primary school music education, music textbooks, cultural heritage*

References

- Houlahan, M., & Tacka, P. (2015). *Kodály today: A cognitive approach to elementary music education* (2nd ed.). Oxford University Press.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2024). *Müzik dersi öğretim programı (İlkokul ve ortaokul 1–8. sınıflar) [Music curriculum (primary and middle school grades 1–8)]*. T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları. <https://tymm.meb.gov.tr/ogretim-programlari/ders/muzik-dersi-temel-egitim>
- Smuta, A., & Buzás, Zs. (2017). Aspects of Kodály's music pedagogy. *Civic Review*, 13(Special Issue), 357–370. <https://doi.org/10.24307/psz.2017.0321>

To “Touch the Music” - Prepared Concerts for Children

Hefer, Michal – Shmuelof, Shoshan

Classical music concerts are traditionally associated with older, highly educated, urban audiences who have access to established cultural institutions. This presentation challenges that paradigm by introducing a long-standing educational model that repositions classical performance at the heart of school life and expands access to children across diverse social and geographic contexts. For nearly four decades in Jerusalem and over twenty years in Israel’s northern periphery, this program “Touch the Music” has brought high-quality, professional chamber music and chamber opera performances directly into schools and kindergartens, reaching children in both metropolitan and rural communities (Cohen, 2002).

At the core of the initiative lies a commitment to cultural and artistic excellence. The repertoire reflects a selection of Western, grounded in the conviction that art music from diverse historical periods constitutes one of humanity’s greatest gifts and should be accessible to all children, regardless of external circumstances (Shmuelof & Hefer, 2022). Concerts are held within school settings, creating intimate encounters between young audiences and professional musicians. Post-concert dialogue where children ask questions, share reflections, and closely observe (and even gently touch) the instruments, deepens engagement and personal connection.

A defining innovation of the program, developed by Veronika Cohen, is its integration of concert repertoire into ongoing curricular framework. In-class preparation each musical piece become a central pedagogical focus, fostering deep experiential listening, familiarity, an emotional engagement.

Annual pedagogical booklets and workshops provide structure and clearly articulated mediating strategies while simultaneously inviting teachers to adapt and co-construct lesson content. In doing so, the model recognizes teachers as creative collaborators and professionals.

By embedding high-level artistic experiences within everyday educational practice, this program offers a sustainable model for democratizing access to classical music and redefining the relationship between music, education, and society.

Keywords: *“Touch the Music” program, Prepared concerts, musical appreciation activities, Curriculum*

References

Cohen, V. W. (2002, July). *The quiet revolution in music education in Israel*. Paper presented at the International Society for Music Education Conference, Bergen, Norway.

Shmuelof, S., & Hefer, M. (2022). The lost art of listening. In *Education and New Developments 2022* (Vol. 1). <https://doi.org/10.36315/2022v1end029>

Zeneiskolai kutatótanári program eredményeinek és újabb célkitűzéseinek ismertetése

Hunyadi Zsuzsanna

Előadásomban szeretném bemutatni 2020-2025 évi kutatótanári programom eredményeit, illetve a megújított 2026-os kutatótanári programom célkitűzéseit. Munkám címe: Kreatív tevékenységek beépítése a zongoratanulás folyamatába, egyéni és kiscsoportos zongorás foglalkozások további anyagának elkészítése, az eddigiek módszertani segítséggel való ellátása, közösségi gondolkodás elősegítése. Kutatóprogramom tantárgy-pedagógiai fejlesztés az alsófokú zongoraoktatás területén. A fejlesztés tudományos megalapozását a vonatkozó elméleti művek segítségével végzem. Eddigi kutatásom szellemében folytatom tevékenységemet, a négyéves kutatótanári munkám során felmerült újabb problémák feltárását, újabb területek kidolgozását tervezem.

A fejlesztés lényege, hogy az utóbbi években a zeneiskolai munkában keletkezett dokumentációm alapján további tananyagot állítok össze a kreatív zongoratanulás céljaira - egyéni és kiscsoportos zongorafoglalkozások számára is.

A budapesti Szabolcsi Bence Zenei AMI-ban több évtizede folytatott tanári munkám anyagainak - az elkészített tanmenetek, óratervek, óravázlatok, azok reflexiói, illetve az összegyűjtött tanulói produktumok (kompozíciók, műelemzések, videofelvételek) áttekintése, rendszerezése, összefoglaló elemzése képezi a kutatás alapját.

Az elméleti alapot az szolgáltatja ehhez a munkához, hogy PhD-disszertációmban (2017) foglalkoztam a zongoraiskolák összehasonlító elemzésének kapcsán a zongoratanulásban fejlesztendő készség/képesség-területekkel.

Az elemzés eredményeként azt várom, hogy a fejlesztés irányait le tudom írni, illetve a képességfejlesztés módszereinek fajtáit el tudom különíteni. Az egyes feladattípusok leírásával világosabbá tehető a feladatok célja a felhasználó kollégák számára. A négyéves kutatótanári munkám során a zongoratanulás első két évének anyagát sikerült áttekintennem, feldolgoznom.

Most szeretném folytatni az anyag feldolgozását a következő évek tananyagával a zongoratanítás és a kreatív zongorás kamarafoglalkozások számára. Tervezem a tananyagot és annak módszertani magyarázatát - az egyetemi kapcsolat, együttműködés révén - az egyetemisták részére is prezentálni, illetve az érdeklődő kollégák számára műhelyfoglalkozáson bemutatni, online publikálni. Releváns, a témához szorosan kapcsolódó kortárs kották pedagógiai útmutatóval való ellátását, gyerekekkel való bemutatását fontosnak tartom, és elkészítését vállalom.

Az eddigi úton haladva a témában való termékeny eszmecsere céljából a több intézményt bevonó rendezvények szervezését folytatom a közösségi gondolkodást elősegítendő. A kreatív pedagógiai törekvéseket a téma fontossága miatt rendezvények keretei között közzéteszem, majd online bemutatom. Véleményem szerint a zeneiskolai oktatáson belül sokkal nagyobb teret kellene kapniuk ezeknek a módszereknek, illetve sokkal jobban lehetne építeni rájuk.

Kulcsszavak: *kreativitás, innováció, zeneoktatás, kutatótanár*

Szakirodalom

Hunyadi, Zs. (2011). A zeneértés alapjai – Zongoraiskola I-II. kötet. Aposztróf Kiadó.

Hunyadi, Zs. (2017). Zongoraiskolák tantárgy-pedagógiai összehasonlító elemzése – különös tekintettel a zenei képességek fejlesztésére (PhD-értekezés). Eötvös Loránd Tudományegyetem, Eszterházy Károly Egyetem. <http://disszertacio.uni-eszterhazy.hu/46/1/Hunyadi%20Zsuzsanna%20disszertacio.pdf>

Kratus, J. (1990). Structuring the music curriculum for creative learning. Music Educators Journal, 76(9), 33–37.

Kratus, J. (1991). Growing with improvisation. Music Educators Journal, 78(4), 36–40.

Major, A. (2008). Appraising composing in secondary-school music lessons. Music Education Research, 10(2), 307–319. <https://doi.org/10.1080/14613800802096037>

Fostering Social Interaction and Creativity: Wind Atelier for Young Wind Players

Ivec, Anja

»Wind Atelier« is an initiative of the Department of Wind Instruments at the Maribor Conservatory of Music and Ballet, established in 2021 to foster collaboration among young wind-instrument pupils (up to age 14) and their teachers from music schools across north-eastern Slovenia. The project is designed and carried out by the Conservatory's wind instruments department, which develops both the conceptual framework and the pedagogical structure through systematic, professionally grounded work. The programme regularly invites guest professional musicians - wind instrumentalists, composers, or other creative practitioners - providing pupils with direct exposure to artistic practice and broadening their musical and professional horizons. »Wind Atelier« takes place over a single afternoon and offers a dynamic schedule of workshops, ensemble rehearsals, and diverse forms of music-making. Scheduled breaks allow for informal social interaction over refreshments, facilitating peer exchange and strengthening social bonds within a supportive learning environment. Each year, at least 100 participants are actively introduced to musical performance through varied pedagogical approaches and ensemble contexts, ranging from solo to chamber and orchestral music-making. The project is continually refined and expanded, reaching new pedagogical and artistic dimensions each year. The central principle of the initiative is music as a medium of connection: promoting meaningful social relationships, fostering creative and critical thinking, and supporting the personal and potentially professional musical self-realisation of young participants. Through this approach, children and adolescents develop holistic competencies that prepare them to engage successfully with the challenges of contemporary society.

Keywords: *Music Education, Ensemble Performance, Social Competencies, »Wind Atelier«*

References

- Pihalni Atelje [1st Wind Atelier]. (2021). Arhiv Konservatorija za glasbo in balet Maribor [Archive of the Conservatory of Music and Ballet Maribor]. Maribor, Slovenia.
- Pihalni Atelje [2nd Wind Atelier]. (2022). Arhiv Konservatorija za glasbo in balet Maribor [Archive of the Conservatory of Music and Ballet Maribor]. Maribor, Slovenia.
- Pihalni Atelje [3rd Wind Atelier]. (2023). Arhiv Konservatorija za glasbo in balet Maribor [Archive of the Conservatory of Music and Ballet Maribor]. Maribor, Slovenia.
- Pihalni Atelje [4th Wind Atelier]. (2024). Arhiv Konservatorija za glasbo in balet Maribor [Archive of the Conservatory of Music and Ballet Maribor]. Maribor, Slovenia.
- Pihalni Atelje [5th Wind Atelier]. (2025). Arhiv Konservatorija za glasbo in balet Maribor [Archive of the Conservatory of Music and Ballet Maribor]. Maribor, Slovenia.

Georges Bizet dalainak alkalmazási lehetőségei a magánének- oktatásban

Jakab-Zalánffy Eszter

Georges Bizet (1838–1875) dalművészetére az utóbbi időben, különösen a zeneszerző halálának 150. évfordulója (2025) alkalmából, újra jelentős figyelmet fordít a nemzetközi zenetudomány. Míg a Carmen és a Gyöngyhalászok című operáinak ismertsége és sikere töretlen, a több mint 60 dalkompozícióból álló Bizet-oeuvre méltatlanul háttérbe szorul. Ha a zeneszerző munkásságának egészét vizsgáljuk, jól érzékelhető, hogy a nagyobb formákban, különösen az operában érezte magát a legkényelmesebben, ahol drámai érzékét a legjobban ki tudta használni. Dalainak többsége azonban kifejezetten izgalmas és sok mindent elárul az operakomponistáról. 1850-re Bizet műdalainak zenei formája megszilárdult, a korábban fajsúlyos zongorakíséret helyét az énekszólam vette át, ezzel egyidejűleg a prozódia és a vokális virtuozitás került előtérbe. A szerző egyre rafináltabban használta új kompozíciós eszköztárát, hogy ezzel is a zene érzelmi hatását fokozza.

Számos darabja, mint például az Ádám Jenő-sorozat nyolcadik kötetében található A bolond dala, Félicien David úttörő dalkompozíciós módszereinek bravúros alkalmazását bizonyítja. Több, mint száz év telt el Sík József énekiskolájának (1912) megjelenése óta, de a kottagyűjteményében szereplő két Bizet-kompozíció (Áprilisi dal, Régi dal) mit sem veszített esztétikai értékéből. A jelenlegi zeneiskolai magánének-oktatásban betöltött szerepüket illetően azonban elmondható, hogy sajnálatosan mellőzött művekről van szó. A megfelelő darab kiválasztásakor aligha gondolunk a Bizet-dalok nyújtotta művészi formálás adta lehetőségekre, pedig újrafelfedezésre váró melódiái között számos impozáns darabot találunk, mellyel a növendék előadói készségei fejleszthetők, miközben mind a helyes hangképzést, mind az énekes idegen nyelvi kompetenciáit támogatják. Amikor 2019-ben hiánypótló kiadvánnyal gazdagodott az énekpedagógia, a Dalpanoráma című sorozattal, az európai dalkincs részeként Bizet lírai opera-betétdala, a Szerenád is helyet kapott a kötetben. A nagyívű munkához online segédanyag is tartozik, amely többek között a pontos és szép kiejtés elsajátításához nyújt segítséget, a versek anyanyelvű személy által felolvasott felvételével. Jóllehet Bizet néhány dalkölteménye magyar fordításban is elérhető, ajánlott az eredeti, francia nyelven is megismertetni őket az énekes növendékekkel. Előadásomban az említett dalok pedagógiai szempontból történő ismertetésére, és Bizet további dalremekeinek feltárására vállalkozom.

Kulcsszavak: *Bizet, egzotikum, kromatika, francia műdal, mezzoszoprán*

Szakirodalom

Lacombe, H. (2025). Carmen à sa création: Une Andalousie âpre et fauve. Actes Sud.

Macdonald, H. (2014). Bizet. Oxford University Press.

Németh, A. (1976). Georges Bizet élete és művei. Zeneműkiadó.

Noske, F. (1988). French song from Berlioz to Duparc: The origin and development of the mélodie. Dover Publications.

Singing-Based Teaching Practices and Vocal Competence Development in Early Primary Education: Results of Empirical Research

Jendrysik, Kinga

Singing is a fundamental form of musical activity in early primary education and plays a key role in children's vocal development. Despite its importance, there is a lack of empirical research on the effectiveness of song teaching methods used in the first years of school. The aim of this presentation is to discuss selected results of original doctoral research on singing-based teaching practices and their influence on the development of vocal competences of first-grade students. The study was conducted in the 2021/2022 school year and involved 16 teachers and 205 first-grade pupils from primary schools in the Silesian Voivodeship, Poland. The research focused on teachers' instructional practices and students' vocal competences. An original research tool, the Song Teaching Diary, was used to document classroom practice. The results reveal a clear relationship between structured, singing-oriented teaching methods and higher levels of children's vocal competences. The findings highlight the educational and social importance of conscious methodological choices in early music education.

The presentation will focus on selected results of original empirical research concerning singing-based teaching practices in early primary music education. It will discuss the relationship between specific song teaching methods used by teachers and the level of vocal competences demonstrated by first-grade students. Particular attention will be paid to practical classroom strategies that support children's vocal development. The presentation will conclude with educational implications for music teachers working at the early school stage.

Keywords: *music education; early childhood education; singing; vocal competences; teaching methods; empirical research*

References

- Jendrysik, K. (2025). Song teaching methods and their effectiveness in developing students' vocal competences in first grade of primary school [Doctoral dissertation, Academy of Music in Krakow].
- Kamińska, B. (1997). Vocal competences of children and adolescents: Their level, development and conditions. Wydawnictwo Naukowe.
- Kodály, Z. (1964). The selected writings of Zoltán Kodály on music education. Boosey & Hawkes.

Ádám Jenő, a magyar kultúra 'utazó nagykövete'

Kinczler Zsuzsanna

Ádám Jenő 1896-ban született Szigetszentmiklóson. Igen gazdag szellemi örökséget hagyott az utókorra, melynek feltárása és feldolgozása még napjainkban is folyik. Az emlékévre készülve, a Szigetszentmiklósi Ádám Jenő Emlékház támogatásával a Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kara is részt vesz ebben a munkában. Jelen előadás az életmű utolsó szakaszának bemutatására irányul. Ádám Jenőt 1959-ben nyugdíjazták a Zeneakadémián, egy váratlan döntés következtében. Az akkor még ereje teljében lévő alkotó és pedagógus, régi tanítványai segítségével az 1960-as évek elejétől a Magyar Televízióban és a Magyar Rádióban állandó sorozatot szerkesztett és vezetett a magyar népzene és a magyar zenetörténet különböző állomásainak a nagyközönség számára is könnyen érthető bemutatásával. Ezen túlmenően, felvette a kapcsolatot a határon túl élő magyar szervezetekkel is. Személyes kapcsolatok kialakításával, elsősorban az emigrációban élő volt növendékeinek, illetve egyházi kapcsolatainak köszönhetően életének ebben a szakaszában bejárta a világot. Előadásokat tartott, koncerteket dirigált, tanított és igyekezte egyengetni a 'magyar módszer', azaz az általa kidolgozott kodályi zenepedagógia útját. Ismétlődő Észak- és Dél- Amerikai utazásai során szoros művészi és emberi kapcsolatot alakított ki, s ápolta itthoni tartózkodása során is. Moszkva tér (ma Széll Kálmán tér) 14. szám alatt található otthona így a világ magyarsága számára ismertté vált. Minderről a mai napig még egészében feltáratlan, Szigetszentmiklóson található és kutatható levelei, és az életéről saját maga készített kazetta felvételek tanuskodnak. Amellett, hogy az előadás az életmű utolsó szakaszának fontos állomásait van hivatva bemutatni, fontos kor- és kultúrtörténeti betekintést enged a kényszerű, 1959-es nyugdíjaztatás és Ádám Jenő 1982-ben bekövetkezett halála közti évek világába.

Kulcsszavak: *Ádám Jenő, pedagógia, zenei ismeretterjesztés, kultúra, diaszpóra lét*

Szakirodalom

Székely, M. (2000). *Ádám Jenő élete és munkássága*. Püski Kiadó.

Az analitikus megközelítés előadóművészi és pedagógiai jelentősége két frissen felfedezett Bach-mű tükrében

Kovács Szilárd Ferenc

Alapállításom szerint egy jó hangszeres óra egyben szükségszerűen zeneelméletóra is, és fordítva, tehát a valódi hangszeres munka minden esetben feltételezi a mélyebb analitikus megközelítést és az arra épülő reflektív gondolkodást (Kovács, 2020). 2025. november 17-én a lipcsei Tamás-templomban két újonnan azonosított Bach-orgonamű – a d-moll és g-moll Ciacona (BWV 1178, BWV 1179) – ősbemutatójára került sor Ton Koopman előadásában. A művek Bach-kanonba emelésének tudományos háttérét Peter Wollny ismertette a Lipcsei Bach Archívum jubileumi rendezvényén (Bach-Archiv Leipzig, 2025).

Ez a helyzet látszólag a zenetudomány primátusát erősíti, hiszen a művek forráskritikai és stílárius kontextusa feltárt. Az előadóművész feladata azonban nem csupán a hangok reprodukciója, hanem a művek belső struktúrájának értelmezése, tehát egy összetett feltáró folyamat. A lejegyzett kotta mellett így meghatározó jelentőségű a stílusismeret, a műfaji sajátosságok, a variációs technikák és arányrendszerek felismerése, mindez az alkotó-előadó-befogadó hármass viszonyának sajátos terében.

E két mű modernkori bemutatása azt példázza, hogy a legmagasabb szintű tudományos elemzés és az elmélyült előadóművészi praxis egymást feltételező folyamatok. Meggyőződésem, hogy az érzelmi és értelmi megközelítés egységére épülő attitűdöt már a zenei képzés kezdetén ki kell alakítanunk. Az analitikus gondolkodás nem csupán interpretációs mélységet teremt, hanem pedagógiai eszközzé is válik: a felfedezés élménye aktivizálja a tanulót és új horizontokat nyit a zenei közlésben.

Kulcsszavak: Johann Sebastian Bach, BWV 1178, BWV 1179, analitikus megközelítés, zenepedagógia

Szakirodalom

Bach-Archiv Leipzig. (2025, November 17). *Newly discovered organ works by Johann Sebastian Bach*.

<https://www.bacharchivleipzig.de/en/bach-archiv/newly-discovered-organ-works-johann-sebastian-bach>

Kovács, Sz. F. (2020). A szakmának értő és gondolkodó muzsikusokra van szüksége. *Zenekar*, 27(2), 15–17. https://epa.oszk.hu/03000/03043/00022/pdf/EPA03043_zenekar_2020_02_015-017.pdf

Koopman, T. (2025, November 17). *BWV 1178* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=w4JR0N7rOw8>

Koopman, T. (2025, November 17). *BWV 1179* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=00Tr9uNwwOM>

European eTwinning projects as a space for interdisciplinary integration of Music subject in primary education

Kulešević, Antonio – Šimunović, Zrinka

The eTwinning platform is designed as an online space and community for European educational institutions, with a primary focus on fostering international collaboration among teachers and students through international projects (European School Education Platform, 2024). By examining the eTwinning platform, this study aimed to determine the extent to which interdisciplinary connections between Music and other school subjects are represented in eTwinning projects in primary education. The objective was to explore how such projects contribute to the quality of teaching, student motivation, and teachers' professional development, as well as to identify the challenges and opportunities arising in this context. The research sample was selected based on case study criteria (Flyvbjerg, 2006). According to Creswell (2007), five European eTwinning projects were selected as an appropriate sample in which Music was integrated with other curriculum areas. Through qualitative analysis of project content and materials, the methods of integrating Music with other school subjects were identified.

The research results showed that Music integrates with many other school subjects, such as: English, Computer Science, Science and Society, Visual Arts, Mathematics, and Physical and Health Education. During integration, numerous teaching methods and forms of work were used, such as: collaborative learning, project-based teaching, teamwork, digital work, research work, singing, and dancing. Activities carried out within eTwinning projects resulted in the development of civic competence, cultural awareness and expression, digital competence, language literacy and multilingualism, as well as scientific and mathematical competence. Teachers observed an increase in students' motivation, engagement, and sense of belonging, and the projects also impacted their professional development. Rich intercultural cooperation was also achieved, especially through virtual meetings and joint digital assignments.

The research results can contribute to the modernization of classroom teaching by promoting interdisciplinary instruction. This work can serve as an example of the possibilities for introducing changes into the educational system, shaping the school as an inclusive, democratic, and culturally aware learning environment.

Keywords: *eTwinning, interdisciplinary teaching, international collaboration, music education, primary education*

References

- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (2nd ed.). SAGE Publications.
- European Commission. (n.d.). *European School Education Platform*. <https://school-education.ec.europa.eu/>
- Flyvbjerg, B. (2006). Five misunderstandings about case-study research. *Qualitative Inquiry*, 12(2), 219–245. <https://doi.org/10.1177/1077800405284363>

Sustainable Orientation of Slovenian Cultural Institutions

Kumar, Urška – Pučko, Špela – Habe, Katarina

In contemporary society, faced with challenges of social exclusion and inequality, the inclusion of vulnerable groups in cultural activities is essential for promoting sustainable development (MacDonald, 2013). Music, as a universal form of expression, transcends social, cultural, and economic differences and strengthens connections between individuals and communities (Belfiore, 2013; MacDonald, 2013). Research shows that cultural institutions can reduce social disparities only if their programmes are designed with a clear commitment to accessibility and inclusion (Belfiore, 2013; Hadley & Thomas, 2018). In Slovenia, initiatives supporting social inclusion in culture are implemented through the European Social Fund (Human Rights Ombudsman of the Republic of Slovenia, n.d.), addressing spatial and financial accessibility as well as the inclusion of marginalized groups (Yerichuk & Krar, 2019; Zadnik & Bajs, 2020).

The study examines how Slovenian cultural institutions implement social sustainability through the inclusion of vulnerable groups and identifies related practices and challenges. A qualitative approach was applied, based on semi-structured interviews with six managerial representatives of selected institutions in Slovenia. The paper draws on data from a prior study, retaining original participant quotations and identifiers.

Slovenian institutions view social sustainability as part of their mission. Vulnerable groups are included as performers, and works addressing difference and acceptance are staged. Institutions provide sensory and communication accommodations (e.g., sign language interpretation, subtitles) and price reductions for pensioners, students, and unemployed individuals. Strategies are largely informal and linked to existing programmes and partnerships, without systematic documentation. Tailored programmes are rare; key barriers include spatial and staffing limitations, unstable funding, and the absence of long-term strategies. Sustainable development requires direct engagement with vulnerable individuals and a consistent understanding of diversity to develop viable models of social inclusion.

Keywords: *Vulnerable groups, social inclusion, cultural institutions, social sustainability*

References

- Belfiore, E. (2012). "Defensive instrumentalism" and the legacy of New Labour's cultural policies. *Cultural Trends*, 21(2), 103–111. <https://doi.org/10.1080/09548963.2012.674750>
- Hadley, S., & Thomas, P. (2018). Cultural democracy and the right to cultural participation. *Cultural Trends*, 27(4), 287–297. <https://doi.org/10.1080/09548963.2018.1474009>
- Human Rights Ombudsman of the Republic of Slovenia. (n.d.). *Respect for human rights as a path to a just and inclusive society*. https://arhiv.varuh-rs.si/kaj-delamo/skrb-za-pravice-posebej-ranljivih-skupin/lgbtq/levimeni/novica/index4680.html?tx_news_pi1%5Bnews%5D=8026&cHash=af782818a458f8258066fa01a43edb92
- MacDonald, R. (2013). Glasba, zdravje in dobro počutje: Pregled. *Mednarodni časopis za kvalitativne študije o zdravju in dobrem počutju*, 8(1). <https://doi.org/10.3402/qhw.v8i0.20635>

- Yerichuk, D., & Krar, J. (2019). From inclusion to inclusivity: A scoping review of community music scholarship. *International Journal of Community Music*, 12(2), 169–188. https://doi.org/10.1386/ijcm.12.2.169_1
- Zadnik, K., & Bajs, C. (2020). Inclusion of children with special needs in music schools – The intertwining of music education and music therapy. In K. Habe & B. Sicherl Kafol (Eds.), *Music and autism* (pp. 11–36). Faculty of Education, University of Ljubljana.

A zenei pályára készülő pszichológiai immunkompetenciájának vizsgálata a színpadi teljesítmény tükrében

Márfi Rita

A zenei pályára készülő fiatalok számára a nyilvános szereplés stresszel terhelt helyzet. A zenei teljesítményszorongás a művészi teljesítményt és a pszichés jóllétet is kedvezőtlenül befolyásolhatja (Kenny et al., 2004). Ugyanakkor egyre több elméleti modell hangsúlyozza, hogy a stressz nem szükségszerűen jár negatív érzelmekkel, a kognitív értékelésétől függően kihívásként is megjelenhet (Lazarus & Folkman, 1984, idézi: Berjot & Gillet, 2011; Twitchell et al., 2025).

Előadásomban a zenei teljesítményszorongást a stresszértékelési modellek perspektívájából közelítem meg. Kiemelt figyelmet fordítok a pszichológiai immunrendszer (Oláh, 2005) védőfaktor szerepének bemutatására. Egy longitudinális, kérdőíves vizsgálat kereteit vázolom fel, amely a zenei pályára készülő pszichológiai immunkompetenciáját, zenei teljesítményszorongását és megküzdési stratégiáit vizsgálja.

A kutatás célja annak feltárása, hogy a stresszkezelő és önszabályozó technikák milyen szerepet játszanak a színpadi szorongás csökkentésében, a flow-élmény gyakoribb megélésében, valamint a mentális jóllét és a csúcsteljesítmény támogatásában. A longitudinális vizsgálat – különböző relaxációs technikák hosszú távú hatásainak megfigyelése mellett – olyan, a gyakorlatban alkalmazható, mentális bázist erősítő eszköztárat biztosít a hallgatók számára, amelyeket alkalmazhatnak a felkészülés időszakában.

Kulcsszavak: Zenei teljesítményszorongás, stresszértékelés, pszichológiai immunrendszer, flow, zenepedagógia

Szakirodalom

- Berjot, S., & Gillet, N. (2011). Stress and coping with discrimination and stigmatization. *Frontiers in Psychology*, 2, Article 33. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2011.00033>
- Csikszentmihályi, M. (1997). *Flow – Az áramlat: A tökéletes élmény pszichológiája* (Legéndyné Szabó, E., ford.). Akadémiai Kiadó.
- Kenny, D. T., Davis, P., & Oates, J. (2004). Music performance anxiety and occupational stress amongst opera chorus artists and their relationship with state and trait anxiety and perfectionism. *Journal of Anxiety Disorders*, 18(6), 757–777. <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2003.09.004>
- Oláh, A. (2005). *Érzelmek, megküzdés és optimális élmény: A pozitív pszichológia a kontextusában*. Trefort Kiadó.
- Twitchell, A.-J., Journault, A.-A., Singh, K. K., & Jamieson, J. P. (2025). A review of music performance anxiety in the lens of stress models. *Frontiers in Psychology*. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1576391>

Regional Resonance: The social role of community orchestras in rural music ecologies

Nicholls, Claire

Community orchestras in regional towns contribute far more to local life than musical performance alone. They operate as forms of social infrastructure—places where learning, cultural access, and intergenerational connection are actively cultivated. This presentation positions community orchestras as significant educational agents within rural music ecologies, arguing that pedagogical thinking offers powerful tools for mediating the social, cultural, and relational work these ensembles already undertake.

Drawing on research into audience experience and music mediation, the presentation explores how intentional pedagogical design embedded within concerts and outreach activities can enrich audiences' engagement, support informal and lifelong music learning, and strengthen community cohesion. Using case studies of sustained orchestral initiatives in regional Australia, the research highlights how volunteer ensembles use participatory elements, repertoire choices, and relationship centred approaches to “curate” learning experiences for diverse audiences.

Audience accounts reveal that such pedagogically informed practices foster belonging, broaden cultural capital, and provide vital points of connection in communities where arts engagement is limited. By foregrounding the pedagogical potential of community orchestras, this presentation argues for a broader recognition of these ensembles as key partners in music education—mediating shared musical experience, nurturing local cultural life, and enabling meaningful engagement with music across the lifespan.

Keywords: *rural music ecologies in Australia, community orchestras, concert curation, pedagogy, social belonging*

References

- Dollman, E. (2023). *Opening doors: Orchestras, opera companies and community engagement*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003198512>
- Nicholls, C. D. (2024). “The layout helps” – Community orchestra performance spaces and relational audience engagement. *International Journal of Arts Management*, 27(1), 40–51.
- Schippers, H., & Bartleet, B.-L. (2013). The nine domains of community music: Exploring the crossroads of formal and informal music education. *International Journal of Music Education*, 31(4), 454–471. <https://doi.org/10.1177/0255761413502441>
- Váradi, J. (2016). Incorporating experience-based concerts into public education. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*, 61(2), 7–17.
- Walmsley, B. (2021). Engagement: The new paradigm for audience research. *Participations: Journal of Audience and Reception Studies*, 18(1), 299–316.

A mellékszubdomináns akkordelszíneződések horizontális megközelítése

Nikodém Géza

Az ún. mellékszubdomináns akkordok tanításának gyakorlata a hazai összhangzattan tankönyvek tanúsága szerint alapvetően az egyes akkordtípusok elszíneződéseinek milyenségére és/vagy a mintaként szolgáló tényleges szubdomináns akkordok más fokokra történő áthelyezéseire fókuszál.

Létezik azonban egy harmadik lehetőség is, amely természetesen nem független az imént említettektől, de mindenképp az adott mellékszubdomináns(nak is nevezhető) akkordok és az azokat elsődlegesen követő relatív domináns harmóniák között megfigyelhető dallami történésekre irányítja a figyelmünket oly módon, hogy a célfok alaphangjának négyféle kis és/vagy nagy szekundos megközelítésmódjának rendszerében helyezi el (a [mellék]domináns/szűkített és a „dúrszsubdomináns” hangzástípussal összehasonlítva) a mellékszubdomináns akkordok mollbeli és a bő szextes/szűk terces típusait. (Ilyen tekintetben a melléknápolyi témakör külön kezelendő, mert a melléknápolyi-relatív domináns akkordkapcsolatok túlnyomó többségében csak a relatív domináns harmónia az alterált, az utólagosan [mellék]nápolyinak érzett harmónia viszont diatonikus.)

Az alterált akkordoknak ill. azok funkciós/dallami törekvésinek ilyesfajta értelmezéséről Madarász Iván órái révén szereztem tudomást. Tervezett előadásomban elsődlegesen a tőle tanult, tudomásom szerint eddig még nem publikált, általa horizontális összhangzattanak nevezett rendszer néhány lehetséges pedagógiai alkalmazását szeretném bemutatni a címben meghatározott témakör segítségével.

Kulcsszavak: *Mellékszubdomináns akkordok, horizontális összhangzattan, akkordszínezet és zenei érzet*

Szakirodalom

Gyórfy, I., Keresztes, N., & Beischer, M. T. (2009). *Klasszikus összhangzattan*. Rózsavölgyi és Társa.

Laurisin, M. (1927, January). Váltóhang és vezérhang. *Crescendo*, 1(5–6).

Legányné Hegyi, E. (1985). *Stílusismeret Kodály pedagógiai művei alapján II.: A barokk zene és a bécsi klasszicizmus stílusjegyei*. Zeneműkiadó.

Ujfalussy, J. (1977). Funkció: terminológia és logika. In *Zeneelmélet-stíluselemzés, a Bárdos Lajos 75. születésnapja alkalmából tartott zenetudományi konferencia anyaga* (pp. 7–18). Zeneműkiadó.

Religious instinct and Rep music: Utilising the transcendental in education

O'Brien, Nada

The meta analysis of sacred music, with a special focus on the earliest periods of human history and Post-Jungian multidisciplinary psychoanalytic research into religious instinct, sheds an interesting perspective on rap music. Taking into consideration that rap music is one of the most popular genres globally, which, from a psychoanalytic perspective, potentially indicates an expression of the unconscious zeitgeist and thus the collective human need expressed through that specific medium, obliges music educators to develop a deeper understanding of rap music phenomenon in order to develop optimal teaching approaches and utilize this charged potential in developmental and educational purposes regarding young population. This paper will focus on understanding the music expression of the 'religious instinct' from a psychoanalytic perspective and draw a connection with the poietic foundations of the rap music genre. It will map the relevant areas of multidisciplinary research and propose paradigmatic educational and teaching methodology.

Keywords: *sacred music, education, religious instinct, rap*

References

- Greenberg, D. (2024). *From the sacred to the ordinary through the lens of psychological science*. OPB. <https://doi.org/10.11647/obp.0403.07>
- Jung, C. (2000). *Civilization in transition* (Collected Works). Princeton University Press. <https://doi.org/10.4324/9781315725512>
- Kresovich, A., Reffner Collins, M. K., Riffe, D., & Carpentier, F. R. D. (2021). A content analysis of mental health discourse in popular rap music. *JAMA Pediatrics*, 175(3), 286–292. <https://doi.org/10.1001/jamapediatrics.2020.5155>
- Sahuquillo, I. M. (2025). Carl Jung and the search for the sacred in the realm of the unconscious. In J. Pérez-Jara & N. Rudas (Eds.), *Dramatic intellectuals: Cultural sociology* (pp. XX–XX). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-031-89909-6_8

Hangverseny és társadalom: a modern hangverseny kialakulása Európában és Magyarországon a 19–20. században

Pethő Villő

A modern hangverseny intézménye a 18–19. század fordulóján formálódott ki, és ezzel együtt a zenei nyilvánosság addig ismeretlen tere nyílt meg. A nyilvános koncert ekkor válik olyan eseménnyé, amely nem pusztán művészeti alkalom, hanem a polgári zenei élet egyik meghatározó társadalmi terévé válik. Előadásomban azt követem végig, hogyan jött létre ez az európai hangversenymodell, miként alakultak ki a hallgatás normái és a közönség szerepfelfogásai, valamint hogyan tükröződtek ezek a folyamatok a magyar zenei intézményrendszer kialakulásában.

Tia DeNora (1991) szerint a zeneszerző és közönsége viszonyának átalakulása új hallgatói magatartást hozott létre: koncentrált figyelmet és tanult befogadói készségeket. Ezzel együtt a zeneszerző is egyre inkább a polgári közönség, mint befogadó piac felé fordult. Percy M. Young (1965) szerint a 19. század folyamán a koncertélet stabilizálódását elsősorban az intézményi háttér kiépülése tette lehetővé: a professzionalizálódó zenekarok, a karmester szerepének átalakulása és a koncerttermek megjelenése. Ezzel párhuzamosan a közönség zenei ízlésének és tudásának formálása is tudatos feladattá vált. A nagy európai városok hangversenyélete egységes koncertszokásokat és repertoárkultúrát alakított ki, amelyek hatása Közép-Európában – így Magyarországon is – jól érzékelhető.

A hazai példák azt mutatják, hogy a 19. század végére az opera, a filharmonikus zenekarok és a zeneoktatási intézmények együtt alakították ki a modern hangverseny társadalmi feltételeit. A 20. század elején kibontakozó modern zenei törekvések új helyzetet hoztak létre a koncertélet és a közönségnevelés számára.

Az előadás Pierre Bourdieu szimbolikus és kulturális tőkeelméletére támaszkodva értelmezi a hangversenyre járást, mint olyan kulturális gyakorlatot, amely társadalmi pozíciót és identitást is kifejez (Bourdieu, 2014). Ebből a nézőpontból a hangverseny nem csupán zenei intézmény, hanem a kulturális részvétel és a társadalmi rétegződés egyik történetileg kialakult színtere is.

Kulcsszavak: hangversenykultúra; zenei nyilvánosság; közönség; kulturális részvétel; szimbolikus tőke

Szakirodalom

Bourdieu, P. (2014). Szimbolikus tőke és társadalmi osztályok (Fáber Á., ford.). *Replika*, 87(3), 7–18.

DeNora, T. (1991). Musical patronage and social change in Beethoven's Vienna. *American Journal of Sociology*, 97(2), 310–346. <https://doi.org/10.xxxx/yyyy> (ha van DOI, érdemes feltüntetni)

Young, P. M. (1965). *The concert tradition*. Routledge & Kegan Paul.

A pályaválasztástól a pályán maradásig. A közösség mint befolyásoló tényező a vonós zenetanárok életútinterjúiban.

Pető Áron – Váradi Judit

A tanári életút megismerése a tanárképzésben, így a zenetanárképzésben is több lehetőséget rejt magában. A szimbolikus interakcionalizmusban és a tőkeelméletekben gyökerező gyakorlati közösségelmélet (Wenger, 1998a; 1998b) lehetőséget kínál a pályaválasztás és a tanárrá válás folyamatainak vizsgálatához. A különböző közösségekben, eleinte diákként, hallgatóként, majd pályakezdőként meghatározó egyéniségekkel, csoportokkal találkozva a pályaszocializációs feladatok könnyebben valósulnak meg (Simon, 2018). Ezek a közösségek hozzájárulhatnak a tanári identitás kialakulásához és megerősödéséhez (Rogoff, 1995; Wenger, 1998; Gee, 2000), amely kulcseleme a pályakezdési nehézségeken való átlendülésnek és tanári pályán maradásnak.

Kutatásunk mélyinterjúk elemzésével vizsgálja vonós gyakorlatvezetők, mentorok, intézményvezetők életén keresztül, miként játszhat egy közösség meghatározó szerepet a pályaválasztástól a pályán maradásig. Négy fő kód alakult ki a szövegek vizsgálata során: a pályaválasztás mint kapcsolati folyamat, tanári és művészi identitás összefonódása, a pályakezdés nehézségei és támogatási formái, valamint az intézmény és a társadalom kontextuális hatásai. A zenetanári pályaválasztásban a családi és tanári mintákon túl a különböző képzési szintek intézményi környezete mellett a kortárshatás is kiemelkedő. A tanári művészi identitás integrálása nehéz folyamat, egyes esetekben a művészi identitás háttérbeszorításával jár, amelynek elsődleges motiváló környezete az egyén saját családjá. A pályakezdés nehézségei között a felsőoktatás és a gyakorlat közötti különbségek, valamint a támogatási formák és a módszertani ismeretek hiányossága jelenik meg. A társadalom és az intézmény kontextuális hatásai között tapasztaltuk a rendszerváltás előtti idő és a mai világ közötti különbségeket, valamint települési szintű eltéréseket, és hangsúlyosan jelent meg a Covid mellett a felgyorsuló világ hatása.

Eredményeink rámutatnak a különböző közösségek formáló, megtartó esetleg elbizonytalanító szerepére. Ezeknek a tanítás tanulásának folyamatában kiemelt szerepük van, így eredményeink felhívják a figyelmet a gyakorlati közösségek zenei/zenetanári pályaválasztásban meghatározó szerepére.

Kulcsszavak: pályaválasztás, közösség, pályán maradás

Szakirodalom

- Gee, J. P. (2000). Identity as an analytic lens for research in education. *Review of Research in Education*, 25(1), 99–125.
- Rogoff, B. (1995). Observing sociocultural activity on three planes: Participatory appropriation, guided participation, and apprenticeship. In J. V. Wertsch, P. del Rio, & A. Alvarez (Eds.), *Sociocultural studies of mind* (pp. 139–164). Cambridge University Press.
- Simon, G. (2019). *A mentorálás elmélete és gyakorlata: A mentori kompetenciák attitűdelemei és a kezdő pedagógusok mentormodellek szerinti támogatása*. L'Harmattan.

Wenger, E. (1998a). *Communities of practice: Learning, meaning, and identity*. Cambridge University Press.

Wenger, E. (1998b). Communities of practice: Learning as a social system. *Systems Thinker*, 9(5), 2-3.

A zenei pálya két arca. Művészi és tanári jellemzőkkel való azonosulás a különböző hangszercsoportokban

Pető Áron – Váradi Judit

Az egyén identitásának kialakulásában a gyakorlati közösségek működésük során támogató környezetet biztosíthatnak (Wenger, 1998a; 1998b). Ez a minta érvényesül a tanári, zenetanári identitás kialakulásában is. A zeneoktatás tanárai hangszercsoportonkénti közösséggé alakulva végzik oktató-nevelő munkájukat és művészeti tevékenységüket.

A zenei képzés kettősségéből és a tanárok művészeti tevékenységének gazdagságából adódóan kutatásunk fókuszában a zenetanári identitás hangszercsoportonkénti összehasonlítása áll. Ehhez a Magyar Zenei Tanács országos felmérésének (N=607; Zsoldos et al., 2024) tanárookra vonatkozó adatbázisát komponens- és klaszterelemzéssel, paraméteres tesztekkel és regressziós eljárással vizsgáltuk. Kutatásunk fő irányvonalát az identitásjellemzők és identitásklaszterek oktatott hangszer/szak mentén végzett elemzése adja. Kutatási kérdésünk az oktatott hangszer szerinti identitáskülönbségre irányul, hipotézisünk pedig elsősorban zenekari játékokra alkalmas hangszerek közötti különbséget feltételez. Két identitáskomponenst, majd három identitásklasztert azonosítottunk elemzésünk során.

Eredményeink szerint a hangszerspecifikusság helyett az oktatáshoz kapcsolódó időbeli és strukturális tényezők lehetnek az identitásklasztertagság prediktorai. A Művészi jellemzőkkel való azonosulásban több különbséget adó tényezőt találtunk, amelyek részben az előadói attitűdöket erősítő zeneoktatási környezetnek is köszönhetőek. Ebből adódóan eredményeink felhívják a figyelmet a tanári identitás megerősítését célzó intézményi feladatok fontosságára nemcsak a zenetanárképzés folyamatában, hanem a pályakezdés időszakában is. Ebben kiváló munkatársak lehetnek a tanári pályán régebb óta jelenlevő kollégák (Shaw, 2020), mivel a közösséghez való viszony meghatározhatja a tanári jellemzőkkel való azonosulást és csökkentheti a pályaelhagyást (Pető & Váradi, 2025a, 2025b).

Kulcsszavak: *kettős identitás, hangszercsoportok, tanári és művészi tevékenység*

Szakirodalom

- Pető, Á., & Váradi, J. (2025a). The role of mentoring in the professional lives of music teachers: Results of a systematic literature review. In Z. Šimunović (Ed.), *Music pedagogy in the context of present and future changes 9: Formal, non-formal, and informal music education: Research and practice* (pp. 189–202). Slavonski Brod, Croatia: [Publisher].
- Pető, Á., & Váradi, J. (2025b). Hogyan csináljuk? Mentorálás, avagy a tanítási gyakorlatban résztvevők és a pályakezdők támogatása zenei területen – szisztematikus szakirodalmi áttekintés. *Iskolakultúra*, 35(11–12), 94–110. <https://doi.org/10.14232/iskkult.2025.11-12.94>
- Shaw, R. D. (2020). Instructional expertise and micropolitics: The social networks of instrumental music teachers. *Journal of Research in Music Education*, 68(3), 328–350. <https://doi.org/10.1177/0022429420958582>

- Wenger, E. (1998a). *Communities of practice: Learning, meaning, and identity*. Cambridge University Press.
- Wenger, E. (1998b). Communities of practice: Learning as a social system. *Systems Thinker*, 9(5), 2–3.
- Zsoldos, D., Rab, Á., Kiss, J., Pető, Á., Kerekes, R., Józsa, G., & Váradi, J. (2024). *Újmédia és zeneoktatás*. Budapest: Magyar Zenei Tanács; Debreceni Egyetem.

A hiteles művészi értékek védelme Szabó Csaba életművében

Péter Éva

Előadásomban Szabó Csaba (1936-2003) erdélyi zeneszerző, zenetudós, pedagógus munkásságának főbb elemeit mutatom be. Hangsúlyozom a népzene iránti vonzalmát, mely kompozícióiban tükröződik; anyanyelve szeretetét, mely a vokális művek alapjául szolgáló irodalmi alkotások megválasztásában követhető nyomon; kora legújabb kifejező eszközei iránti vonzalmát, mely újszerű hangzást biztosít zeneműveinek. Dalok, kórusművek, kamaraművek, szimfonikus művek, misék, színpadi zenék alkotója.

Zenetudósként a népzene, egyházzene, zenetörténet kérdéseivel foglalkozott. Zenekritikái, recenziói, zenetudományi cikkei folyóiratokban, gyűjteményes kötetekben jelentek meg. Előadásokat tartott Erdélyben, Magyarországon, az Egyesült Államokban, Franciaországban.

A marosvásárhelyi Szentgyörgyi István Színművészeti Intézet tanáráként zeneelméletet, zenetörténetet és a magyar beszéd ritmusa és hanglejtése című tantárgyat tanította. Nem csak gyakorlati órákon foglalkozott ez utóbbi témakörrel, a nyelv és prozódia kérdéskörében végzett kutatásai eredményeit tanulmányokban rögzítette.

A zenei neveléssel kapcsolatos munkái az 1970-es években jelentek meg. 1971-ben részt vett a zene tanterv megalkotásában, majd munkatársaival, a zeneművészeti szakiskolák, valamint a Konzervatórium tanáraival új zenei tankönyvek és énekgyűjtemények kiadását tervezték óvodai, elemi iskolai és középiskolai zenei oktatás számára. Fontosnak tartotta a Kodály koncepció erdélyi alkalmazását.

Élete utolsó másfél évtizedében a szombathelyi Berzsényi Dániel Főiskola tanára volt. Az ének-zene szakos tanárképzés területén tevékenykedett.

Kulcsszavak: zeneszerző, zenetudós, pedagógus

Szakirodalom

Ittzés, M., & Szabó, P. (Eds.). (2013). *Üvegszilánkok között – Szabó Csaba emlékkönyv*. Cellissimo Zeneművészeti Bt.

Szabó, Cs. (1977). *Hogyan tanítsuk korunk zenéjét*. Kriterion Könyvkiadó.

Szabó, Cs. (1980). *Zene és szolgálat*. Kriterion Könyvkiadó.

Szabó, Cs. (1991). *Csángómagyar daloskönyv. Moldova 1972–1988*. Héttorony Könyvkiadó.

Szabó, Cs. (2001). *Erdélyi Magyar Harmóniás Énekek a XVIII. századból*. Balassi Kiadó.

Szabó, Cs. (2003). *Adalékok a népzene prozódia kérdéséhez*. Genius Savariensis Alapítvány.

Tudásáramlás személyes kapcsolatokon keresztül: A Kodály-koncepció nemzetközi terjedésének hálózatelemzése – pilot kutatás

Polyák Zsuzsanna

A zenei nevelés területén számos pedagógiai újítás születik, amelyek közül csak kevés válik nemzetközileg is széles körben ismertté. A kutatás átfogó kérdése, hogy milyen tényezők járulhattak hozzá a Kodály-koncepció 20. század második felében megfigyelhető nemzetközi elterjedéséhez, valamint milyen szakmai és személyes kapcsolatok közvetítették ezt a folyamatot. Az előadás a kutatás elméleti kereteit és első eredményeit eredményeit ismerteti: a Kodály-koncepció terjedését történeti hálózatelemzés és Everett M. Rogers innovációdifúzió-elméletének együttes alkalmazásával közelíti meg. Az elméleti keret elsősorban értelmezési szempontokat biztosít a pedagógiai adaptációk vizsgálatához, míg az innovációdifúzió-elmélet kategóriái a kvalitatív tartalomelemzés deduktív kódrendszerének alapját adják. Az elemzés Philipp Mayring módszertani modelljét követi.

A pilotkutatás mintáját Katalin Forrai 1965 és 1986 közötti nemzetközi szakmai levelezése adta. Az elemzett anyag 27 országból származó 444 levelet foglalt magában, külföldi, valamint külföldön élő vagy ideiglenesen külföldön tartózkodó magyar szakemberektől. A levelezések alapján egy többszintű egóhálózat került rekonstruálásra, amely a levelezési és az említési kapcsolatokon keresztül teszi láthatóvá a Kodály-koncepció nemzetközi adaptálóinak kapcsolatrendszerét és az egyes nemzeti kontextusok eltérő diffúziós mintázatait.

A tartalomelemzés eredményei szerint a levelek jelentős része a külföldi tanítási meghívások és szakmai együttműködések gyakorlati szervezésére irányult, ami arra utal, hogy a személyes jelenlét és a közvetlen pedagógiai tapasztalatszerzés meghatározó szerepet játszott a módszer terjedésében. Az elemzés ugyanakkor módszertani korlátokra is rámutatott: számos dokumentum kevés reflexív tartalmat tartalmazott, ami egyes kategóriák alkalmazását korlátozta. A kutatás következő szakaszában ezért a levelezésekhez kapcsolódó kiegészítő források bevonása indokolt.

Kulcsszavak: *Forrai Katalin, Kodály-koncepció, innovációdifúzió, hálózatelemzés*

Pedagogical success of music teachers working in primary art education in the treatment of SEN students

Pozsár, Andrea

The transfer effects of music education on the effectiveness of other subjects, as well as their disadvantage-compensating effect, have been shown by numerous studies since the 1960s and 70s. However, because of the changes in education policy in the 90s in Hungary, the number of singing lessons has decreased, and the emphasis of music education has shifted to the extracurricular arena to the optional elementary art education in the afternoon. (Laczó, 2002; Nemes, 2014; Lehotka, 2021). At the same time, because of integrated education, the number of students with special educational needs (SEN) is constantly increasing (Bacsikai et al; Hajdú et al., 2024). The focus of our research was on music teachers who teach in elementary art education in Hungary and who work in leadership positions (N=7). They were asked in the framework of a semi-structured interview research how successful and effective they feel with the education of these students. Have they received any preparation during their studies? Have they met doubly exceptional students? What national and international music pedagogical methods they are familiar with, and do they apply, do they have their own good practices, and to what extent can they comply with and apply the curriculum regulations? The interviews were written down verbatim and analysed with ATLAS i.e. 7.5.7 content analysis software. According to our study, senior teachers who have completed postgraduate training and are also familiar with the topic of SEN can provide significant help in the renewal of music education with an inclusive approach. We can conclude that there is no uniform, established, legally regulated procedure for the treatment of SEN students, in terms of exam obligation, the completion of solfeggio subjects, or the possibility of exemption from certain parts of the curriculum. The comprehensive renewal of the curriculum program of elementary art education could help in eliminating these difficulties.

Keywords: *Music teacher training, special educational needs, autism, doubly exceptional students*

References

- Bacsikai, K., Dan, B. A., Szűcs, T., Sávai-Átyin, R., Hrabéczy, A., Kovács, K. E., Ridzig, G., Kiss, D. M., & Pusztai, G. (2023). Problems and solutions in the cooperation between teachers and parents of students with special educational needs. *Iskolakultúra*, 33(9), 3–29. <https://doi.org/10.14232/iskkult.2023.9.3>
- Hajdú, T., Hermann, Z., Horn, D., Hőnich, H., & Varga, J. (2024). *Indicator system of public education 2023* (pp. 36–37, 82). HUN-REN Research Centre for Economics and Sciences, Institute of Economics.
- Laczó, Z. (2002). Music education and society. In *Sound and soul. New ways in the relationship between music and society: Music Education Conference 2002 Budapest*. Hungarian Music Council.
- Lehotka, I. (2021). The situation of the subject of music and singing today—through the eyes of experts. *Parlando*, 3.
- Nemes, L. N. (2014). The crisis of music education in schools. *ZeneKar*, 2, 20–23.

Motivációk és tanulási célok a formális keretek között zenét tanuló felnőttek körében

Pótfi Melinda – Józsa Gabriella – Váradi Judit

A művészeti tanulás a neveléstudomány, pszichológia és kulturális szociológia metszéspontjában értelmezhető jelenség, amely az élethosszig tartó tanulás kontextusában egyre nagyobb figyelmet kap. A felnőttkori tanulás kutatásai rámutatnak, hogy a kreatív tevékenységek – különösen a zenei tanulás – hozzájárulnak az identitásformálódáshoz, a jólléthez és a társas kapcsolatok erősödéséhez (Knowles et al., 2005; Ryan & Deci, 2000; Illeris, 2018). A jelen kutatás célja a formális keretek között alapfokú művészetoktatási intézményekben zenét tanuló felnőttek motivációinak, élményeinek és kulturális háttérének feltárása.

A vizsgálat 194 fő részvételével, országos online kérdőíves adatfelvétellel valósult meg. A faktorelemzés három fő motivációs dimenziót azonosított: (1) érzelmi és társas motivációk, (2) személyes fejlődés és élményszerzés, valamint (3) szabadidős és rekreációs motivációk. A korrelációs eredmények szerint a felnőttkori zenetanulás motivációi olyan összetett kapcsolatrendszerben alakulnak ki, amely egyaránt gyökerezik a korai zenei szocializációban, a társas környezetben és az egyéni kulturális aktivitásban. A zenetanulás így az élettörténeti tapasztalatok és a társas beágyazottság metszéspontjában értelmezhető. Az eredmények a kulturális tőke szerepét is alátámasztják (Bourdieu, 1986), és azt mutatják, hogy a felnőttkori zenetanulás elsősorban belső motivációkra épülő tevékenység, amely egyszerre tölt be önkifejezési, önfejlesztési és rekreációs funkciókat.

A vizsgálat rávilágít arra, hogy a motivációk elsősorban élethelyzeti és tanulási kontextushoz kötődő tényezőkkel állnak kapcsolatban, míg a klasszikus demográfiai változók szerepe kevésbé meghatározó. Az eredmények hozzájárulnak a felnőttkori zenetanulás mélyebb megértéséhez, és fontos szempontokat kínálnak a zenepedagógiai gyakorlatban, valamint felhívják a figyelmet a felnőttképzés jelentőségére a zeneoktatás területén.

Kulcsszavak: *felnőttkori zenetanulás; tanulási motiváció; zeneoktatás; kulturális tőke; élethosszig tartó tanulás*

Szakirodalom

- Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. In J. G. Richardson (Ed.), *Handbook of theory and research for the sociology of education* (pp. 241–258). Greenwood.
- Illeris, K. (2018). *Contemporary theories of learning: Learning theorists in their own words* (2nd ed.). Routledge.
- Knowles, M. S., Holton, E. F., & Swanson, R. A. (2005). *The adult learner: The definitive classic in adult education and human resource development* (6th ed.). Elsevier.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68–78. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.68>

A zeneművészeti szakgimnáziumi tanulók pályaválasztási motivációjára ható tényezők vizsgálata

Pótfi Melinda – Józsa Gabriella – Váradi Judit

A zenei pályaválasztás a középfokú művészeti képzésben összetett, identitásformáló folyamat, amelyet motivációs és pszichológiai tényezők egyaránt alakítanak. A pályamotiváció értelmezésében kiemelt szerepe van az önmeghatározás-elméletnek (Deci & Ryan, 2000; Ryan & Deci, 2017) és a zenei pályaszocializáció vizsgálatának (McPherson & Davidson, 2006). Kutatásunk célja annak feltárása volt, hogy mely motivációs, szocializációs és pszichológiai tényezők járulnak hozzá a zenei szakgimnáziumban tanuló diákok (N = 157) pályaválasztási elköteleződéséhez. Kérdőíves vizsgálatunkban a pályamotiváció többdimenziós skáláját, a szülői hatás és a főtárgytanári attitűd mérőeszközeit, valamint a Mentális Egészség Tesztet (Vargha et al., 2020) alkalmaztuk. A pályamotivációs skála hat faktort azonosított (teljesítményorientáció, önkifejezés, intrinzik motiváció, extrinzik motiváció, mentális egészség és karriermotiváció.), amelyek rávilágítanak a professzionális zene felé vezető utak heterogenitására

Az eredmények szerint a zeneművészeti szakgimnáziumi tanulók túlnyomó többsége zenei pályán kíván továbbtanulni (87%), döntésükben elsősorban az autonóm elhatározás mellett a szülőknél és a főtárgytanároknál is jelentős szerepe van. A pályaválasztás iránti elköteleződést leginkább a szülői lelkitámogatása erősíti. A főtárgytanári dimenziókból a zenei pályaválasztásban a szakmai attitűdök mellett fontos hatást gyakorolnak az emberei vonások is.

A pályaválasztási faktorok és a Mentális Egészség Teszt összefüggéseit vizsgálva az intrinzik motiváció a mentális egészség két dimenziójával is összefüggésben van. A belső indíttatásból vezérelt döntés kapcsolatot mutat a Jólét és az Alkotó-végrehajtó dimenziókkal, míg a teljesítménymotiváció a mentális egészség egyetlen dimenziójával sincs összefüggésben.

A regresszioelemzés alapján különösen az alkotó-végrehajtó hatékonyság és az önreguláció járult hozzá leginkább a zenei pálya melletti elköteleződéshez. Eredményeink összhangban állnak a pozitív pszichológia megközelítésével (Seligman, 2011), amely szerint a belső pszichológiai erőforrások kulcsszerepet játszanak a hosszú távú szakmai elköteleződésben. A vizsgálat pedagógiai implikációi hangsúlyozzák a mentális jólétet támogató oktatási környezet jelentőségét a középfokú zenei képzésben.

Kulcsszavak: zenei pályaválasztás; pályamotiváció; mentális egészség; zenei szakgimnázium; zenepedagógia

Szakirodalom

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227–268. https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1104_01

McPherson, G. E., & Davidson, J. W. (2006). Playing an instrument. In G. E. McPherson (Ed.), *The child as musician* (pp. 331–351). Oxford University Press.

- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2017). *Self-determination theory: Basic psychological needs in motivation, development, and wellness*. Guilford Press.
- Seligman, M. E. P. (2011). *Flourish: A visionary new understanding of happiness and well-being*. Free Press.
- Vargha, A., Zábó, V., Török, R., & Oláh, A. (2020). A jóllét és a mentális egészség mérése: A Mentális Egészség Teszt. *Mentálhigiéne és Pszichoszomatika*, 21(3), 281–322. <https://doi.org/10.1556/0406.21.2020.014>

A felnőttkori zenetanulás mint élethosszig tartó közösségi aktivitás a hazai amatőr fúvószenekarokban

Radócz J. Miklós

A tanulás fogalma gyakran a gyermek- és iskoláskorhoz kötődik, noha a felnőttkorban végzett önfejlesztés és kompetenciaépítés legalább ilyen jelentőséggel bír. A tanulás nem kizárólag formális vagy szakmai megújulást jelent: empirikus vizsgálatok igazolják, hogy a minőségi szabadidős tevékenységek, köztük az aktív zenei részvétel, hozzájárulnak az egyén jóllétéhez, pozitívan befolyásolják az életminőséget (Coffman & Adamek, 1999; Cohen, Bailey & Nilsson, 2002; Coffman, 2009; Williamson & Bonshor, 2019). A felnőttkori zenetanulás nemzetközi szinten kiterjedt szakirodalmi háttérrel rendelkezik (Coffman, 2002), hazai vonatkozásban azonban a jelenség átfogó neveléstudományi elemzése mindeddig elmaradt. Munkánk során kettős célt fogalmaztunk meg: egyrészt a felnőttkori zenetanulás lehetőségeinek vizsgálatát a közösségi muzsikálás kontextusában, másrészt a hazai amatőr fúvószenekari szcéna rendszerszintű, empirikus feltérképezését. A vizsgálat módszertani alapját egy országos lefedettségű adatbázis létrehozása képezte. Dokumentumelemzés és hólabda-módszer alkalmazásával egy 171 amatőr együttest tartalmazó adatbázist hoztunk létre (FUZEKA2023), amelyre építve országos kérdőíves felmérést végeztünk. A vizsgálatban 463 felnőtt fúvószenekari tag vett részt. A kvantitatív adatelemzést SPSS szoftverrel, míg a kvalitatív szövegek elemzését MAXQDA tartalomelemző szoftverrel végeztük. Klaszterelemzés segítségével rámutattunk arra, hogy a válaszadó fúvószenészek két jól elkülöníthető csoportot alkotnak: a Zenekarközpontúak és a Mérsékeltlen visszafogottak körét. Mindkét válaszadói réteg számára meghatározó jelentőségű a zenei aktivitás és a fúvószenekari közösség, a különbség elsősorban az elköteleződés mértékében mutatkozott meg. Eredményeink megerősítették, hogy a felnőttkori zenei aktivitás és a fúvószenekari tagság iránti elköteleződés háttérében három alapvető motivációs tényező – zenei, szociális és rekreációs faktor – játszik meghatározó szerepet. Kiemelten jelentősnek bizonyult a szociális dimenzió, különösen a közösséghez tartozás élménye és a közösen átélt zenei tapasztalatok szerepe. Bízunk abban, hogy kutatásunk hozzájárul a hazai amatőr fúvószenekari közösségek zenei és társadalmi szerepének árnyaltabb megértéséhez, mindemellett szilárd alapot kínál a felnőttkori közösségi zenélés további neveléstudományi vizsgálatához.

Kulcsszavak: *felnőttkori zenetanulás, közösségi zene, fúvószenekar, egyéni motiváció*

Szakirodalom

- Coffman, D. (2009). Survey of New Horizons International Music Association musicians. *International Journal of Community Music*, 1(3), 375–390. https://doi.org/10.1386/ijcm.1.3.375_1
- Coffman, D. D. (2002). Adult education. In R. Colwell & C. P. Richardson (Eds.), *The new handbook of research on music teaching and learning: A project of the Music Educators National Conference* (pp. 199–209). Oxford University Press.
- Coffman, D. D., & Adamek, M. S. (1999). The contributions of wind band participation to quality of life of senior adults. *Music Therapy Perspectives*, 17(1), 27–31. <https://doi.org/10.1093/mtp/17.1.27>

- Cohen, A., Bailey, B., & Nilsson, T. (2002). The importance of music to seniors. *Psychomusicology: A Journal of Research in Music Cognition*, 18(1-2), 89-102. <https://doi.org/10.1037/h0094049>
- Williamson, V. J., & Bonshor, M. (2019). Wellbeing in brass bands: The benefits and challenges of group music making. *Frontiers in Psychology*, 10, 1176. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01176>

Rhythm as Decolonial Pedagogy: Cyclic Ensemble “Rhythm Labs” for Creative Arts Education

Seow, Eugene

This paper proposes a rhythm-centred pedagogical model for Creative Arts and higher music education, positioning rhythm not merely as a technical competency but as an epistemology: a way of organising time, relationship, coordination, and communal participation. In many curricula, rhythm instruction is treated as subordinate to pitch- and harmony-led models and is often evaluated through decontextualised accuracy tasks. In contrast, the proposed approach treats ensemble rhythm as a socially situated practice in which timing is co-produced, negotiated, and sustained through listening, cueing, awareness of role functions, and shared forms of participation.

Drawing on Africanist rhythm scholarship and groove-based accounts of participatory discrepancy, the model translates practice-led rhythm pedagogy into feasible classroom routines that require no specialist equipment. It introduces short cyclic “rhythm labs” (10–12 minutes) designed for typical lesson timetables, using body percussion, stepping, voice, and simple found sounds. The Rhythm Pedagogy Model (RPM) is organised into three teachable pillars: (1) Specific Listening (drift detection, microtiming awareness, and cue literacy); (2) Embodied Coordination (role rotation, independence, and interlock through motor entrainment); and (3) Form Awareness (sectional contrast, density shaping, and non-verbal transitions).

The paper argues that rhythm-first ensemble practice offers a pragmatic pathway for culturally sustaining and equity-oriented pedagogy by widening what counts as musical knowledge and by redistributing authority through collective time-making. It also outlines assessment-visible indicators, such as stability under layering, responsiveness to cues, coordinated entries and endings, and reflective articulation of listening and belonging, that support defensible evaluation without reducing rhythm learning to technical correctness. The paper presents a transferable pedagogical scaffold intended for local adaptation rather than a fixed cultural template.

Keywords: *rhythm pedagogy; decolonial education; ensemble learning; embodied coordination; culturally sustaining pedagogy*

References

- Agawu, K. (2016). *The African imagination in music*. Oxford University Press.
- Chernoff, J. M. (1979). *African rhythm and African sensibility*. University of Chicago Press.
- Department of Basic Education (DBE). (2011/2020). *Curriculum and Assessment Policy Statement (CAPS): Creative Arts*.
- Keil, C. (1995). The theory of participatory discrepancies: A progress report. *Ethnomusicology*, 39(1), 1–19.
- Paris, D., & Alim, H. S. (2017). *Culturally sustaining pedagogies: Teaching and learning for justice in a changing world*. Teachers College Press.

György Kurtág's Transylvania. Background, reception, impact

Sófalvi, Emese

György Kurtág's creation of rich expressive content conveyed through the means of fragments and miniature forms can be viewed as one of the most important musical languages of the 20th-21st centuries. It is rooted in the linguistic and cultural sensibility of the specific Eastern European culture he grew up in.

On the occasion of Transylvanian-born composer, György Kurtág's 100th birthday, present paper reflects on the multi-ethnic background of his youth, namely the Banat, a wealthy region in the South Western part of today's Romania. It also discusses the internationally renowned artist's reception in his home country by contemporary Hungarian and Romanian musicians. We immerse ourselves in the world of Kurtág with a dual aim, by focusing on the composer's role in the local musical life and his impact, the emergence of the so-called Transylvanian modernity.

"As far as we are concerned, it is important that we do not lose them, even if they have left us." – Ferenc László's words refer to György Ligeti and György Kurtág. The latter was appointed doctor honoris causa of the National Music Academy in Cluj-Napoca, Romania, and his laudatio was held by the above-mentioned Transylvanian music historian. To add another detail to this connection: Ferenc László was remembered by an in-memoriam composition in the tenth volume of *Games*.

Although there have been numerous analyses regarding the associations to literature and the various aspects of European music history hidden in his works, Romanian musicology only recently examined the local, mainly folkloric aspects of Kurtág's oeuvre and touched briefly the different ways his music impacted contemporaries and thus the musical landscape of the region. By establishing some of these relations, we explore among György Kurtág's works decades old and recent dedications, subjective personal messages to friends and homage compositions – all links, or more precisely: musical games, signs and messages connecting him till present day to his Transylvania.

Keywords: *György Kurtág, multi-ethnic space, languages, "Transylvanian modernity"*

References

- Kurtág, Gy. (2021). *Játékok X*. Editio Musica Budapest.
- Laskai, A. (Ed.). (2022). *György Kurtág*. In *Hungarian Composers* (pp. 204–209). Hungarian Composers' Union.
- László, F. (2011). Kurtág György laudációja [György Kurtág's laudatio]. *Korunk*, 2011(6), 58–62.
- Mogoşan, I. (2019). Repere româneşti în creaţia lui György Kurtág [Romanian landmarks in György Kurtág's works]. Cluj-Napoca: Editura Risopront.
- Szűcs Blánariu, A. (2019). Max Eisikovits, György Kurtág, György Ligeti – trei compozitori din România [Max Eisikovits, György Kurtág, György Ligeti – three composers from Romania]. *Symbolon*, 34–35, 377–389. Cluj-Napoca.

OXIPO-MODELL a zenei képességfejlesztésben, a zenetanulásban

Süvöltős-Szabó Hajnalka

Jelen absztrakt egy zenepedagógiai tanulmány részét képezi és a Mező-féle OxIPO-modell alkalmazásának lehetőségeit a zenei képességfejlesztés és zenetanulás oldaláról mutatja be. (Süvöltős-Szabó, 2024).

A modell valamennyi részeleme alkalmazható a zenei nevelés során, hiszen a zenetanulás ugyanazon képességek aktivizálásával és tudatos fejlesztésével lehet eredményes, mint bármely más tanulási tevékenységben. Úgy gondoljuk, hogy a tanulást a fogalmi megállapítások sokrétű ismeretével kell alátámasztani, ismerni kell a mű felépítésének elvét, struktúráját, mondattani és összhangzattani szerkezetét, a szerző szándékát, stílusát.

Mi sem bizonyítja jobban ezek után azt, hogy az OxIPO-modell alkalmazása a zenei nevelésben, a zenei képességfejlesztésben is időszerű. Sokrétűsége, multimodális információfelvétele és feldolgozása, biztosítja a zene tanulásának átfogó, folyamatként való kezelését, a tanulás szervezésén keresztül tudatos, élményszerű tanulás – tanítást biztosít, transzferhatást eredményez más részképesség területekkel, élményt ad a zenét tanuló gyermekek és a zenepedagógusok számára.

Kulcsszavak: OxIPO-modell, fejlesztés, zene, tanulás

Szakirodalom

Süvöltős-Szabó, H. (2024). OxIPO-modell a zenei képességfejlesztésben, zenetanulásban. *OxIPO – Interdiszciplináris Tudományos Folyóirat*, 2024(3), 71–77.

A zenetanulás mint kulturális- és társadalmi tőkeképző a hátrányok csökkentésére

Szűcs Tímea

A 21. század oktatási rendszerei számos kihívással néznek szembe. Századunkat átjárja a digitális eszközök használatának bővölete. A technikai eszközök segítségével lehetővé válik a gyors, sok adatot tartalmazó információátadás. Ezzel egyidejűleg az emberi idegrendszer is átalakul, mivel agyunk nyitott rendszerére a környezeti hatások befolyással vannak. Elengedhetetlen, hogy az új generációk, új képességeire és erősségeire építsenek az iskolákban. Az új igényekhez való idomulás komoly szemléletváltást igényel a szülőktől és a pedagógusoktól egyaránt.

Századunk másik jelentős társadalmi kihívását a hátrányos, halmozottan hátrányos családok gyermekeinek esélyteremtése jelenti, mivel a családok hátrányos helyzetének számos pedagógiai hatása is van, ami megnehezíti az iskolai pályafutásukat, eredményességüket, továbbtanulási lehetőségeiket és a munkaerőpiacon való helytállásukat is. Tehát a hátrányos helyzet és következményeinek kezelése elengedhetetlenül fontos, hiszen ez meghatározza a lehetőségeiket, a gondolkodásmódjukat, a hozzáállásukat, amelynek generációkon való átívelése befolyásolja a jövő társadalmát és helyzetét.

Számos felzárkóztató programot indítottak hazánkban a hátrányos helyzetű és roma gyermekek támogatására állami, civil és roma közösségek egyaránt. Sajátos csoportot alkotnak azok a programok, amelyek a művészeti képzéseik révén támogatják a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi státusának emelését.

Ezzel párhuzamosan azonban megfigyelhető az a tendencia, hogy hazánkban egyre több kiemelten csak a hátrányos helyzetű gyermekek támogatásával, tehetséggondozásával foglalkozó program és intézmény indult el, ahol sikerrel foglalkoznak a marginális helyzetben lévő tanulókkal. Ide tartozik például a Máltai Szimfónia Program és a Snétberger Zenei Tehetség Központ. Mindkét szervezet célja a zene eszközével segíteni, fejleszteni és felemelni a hátrányos helyzetű gyermekeket, megnyitva előttük a társadalmi mobilitás útját.

Előadásomban a zenetanulás tőkeképző szerepének szegmenseit mutatom be a korábban említett szervezetek működésének példáján keresztül.

Kulcsszavak: zenetanulás, kulturális tőke, társadalmi tőke, hátrányos helyzet

Ádám Jenő zenepedagógiai munkásságának hatásvizsgálata I-II.

Tamás Margit

Ádám Jenő zenepedagógia-történeti hagyatékaanyagában végzett kutatásaim indítottak arra, hogy előkészítsek egy nagyobb léptékű kísérletet. Az elméleti keretek minél pontosabb körülhatárolása érdekében áttekintettem a közelmúlt és a jelen zenepedagógiai kutatásait; közöttük néhány kísérlet található (Dohány, 2013), többségük viszont állapotfelmérés; hangszínhallás vizsgálat (Csontosné Buzás & Kiss, 2025), zenei írás és olvasás készsége (Turmezeyné Heller & Máth, 2014), zenei készségek általános vizsgálata (Asztalos, 2021), valamint transzfer- és idegrendszeri vizsgálatok (Lukács & Honbolygó, 2021).

Az óvó- és tanítóképzés meghatározó szerepet játszik abban, hogy az intézményes köznevelés által a gyermek átélhesse, hogy az éneklés élmény, örömforrás. Céлом tehát egy jövőbeli, óvó- és tanítóképzős hallgatók körében végzendő kísérlet megvalósítása, amely a zenei készségek fejlesztését Ádám Jenő tankönyveinek ismeretanyaga és készségfejlesztő gyakorlatai alapján végzi (a jelenlegi módszertani, tantárgypedagógiai tananyagot kiegészítve). Kutatásom jelen fázisa mindezek előkészítése, elméleti megalapozása.

A koncepció, amelyet Kodály Zoltán neve fémjelez, Ádám Módszeres énektanítása és Énekes könyveinek (Kodály & Ádám, 1993) tananyaga híján nem hozhatta meg a várt eredményt (hazánkban hivatalosan soha nem képezték tanítókat e forrásmunkák szerint – az 1948-ban megjelent, az általános iskola nyolc osztálya számára elkészült Énekes könyveket 1950-ben bezúrták).

Vizsgálati módszerként a tartalomelemzést alkalmazom. Az Ádám tankönyvek tananyag-tartalmát deduktív és induktív eljárásokkal elemzem; a dalokat, a zenei ismeretanyagot, a zenei készségek fejlesztésére szolgáló gyakorlatokat előre meghatározott, strukturált kategóriákba rendezem (gyermekdal, magyar népdal, más népek dalai stb. ritmikái, dallami elemek, formatani és zeneirodalmi ismeretek stb. metrum- és ritmusérzék, éneklés- és halláskészség, többszólamúság készsége, alkotókészség), ezt követően kvantitatív vizsgálatoknak vetem alá (SPSS). E struktúrák közötti összefüggéseket induktív eljárással határozom majd meg tartalomelemző szoftverek segítségével (GT, IPA, MAXQDA).

A kutatás a Károli Gáspár Református Egyetem támogatásával, a Tehetséggondozás és minőségbiztosítás új környezetben pályázat keretében valósult meg.

Kulcsszavak: tartalomelemzés, műveltség, készségfejlesztés, tananyag-tartalom, kompetencia

Szakirodalom

Asztalos, A. (2021). A zenei képességek és készségek fejlesztése az ének-zene órákon. Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó.

Csontosné Buzás, Zs., & Kiss, E. (2025). A hangszínhallás online diagnosztikus mérése 5–9 éves gyermekek körében. *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat*, 13(2), 276–290. <https://ojs.elte.hu/gyermekneveles/article/view/10920/9178>

Dohány, G. (2013). A Kodály-koncepció hatásvizsgálata az empirikus kutatásokban. In E. Dombiné Kemény & N. Maczelka (Eds.), *Mahler – Szkrjabin – Verdi – Korngold: Tanulmánykötet*. https://acta.bibl.u-szeged.hu/74240/1/enek_zene_tanszek_2013.pdf#page=122

Kodály, Z., & Ádám, J. (1993). *Énekes könyv 1–8. osztály* (Reprint ed.). Nemzeti Tankönyvkiadó.

Lukács, B., & Honbolygó, F. (2021). A zenei transzferhatás kognitív és idegtudományi háttere: Az aktív zenetanulás két modelljének pszichológiai és idegtudományi hatásvizsgálata. https://kodaly.hu/data/articles/122/1222/article122204/3aktiv_zene_hatasvizsgalat_kotet_21_0305.pdf#page=9

Turmezeyné Heller, E., & Máth, J. (2014). A zenei írás-olvasási képesség fejlődésének longitudinális vizsgálata 2–8. osztályosok körében. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége.

Attitude towards musical activities in Hungarian majority and music oriented primary schools

Tokaji, Balázs

This conference presentation shows partial results about a Hungarian-German music pedagogical research between majority, music oriented and Waldorf schools. In this case, non-representative partial results from 3-8. grades Hungarian majority and music oriented students will be presented (N=447). We can follow the changes of the musical motivation in the examined grades compared with previous studies of Kovács, Janurik, Zaw Oo, Szabó & Józsa (2025), Kiss & Józsa (2026), Janurik & Józsa (2018), McPherson & Hendricks (2010), Csíkós (2012) and Czető (2022).

According to these research we can realize the main breaking points in majority or music oriented students' musical motivation in the periods which Waldorf (Steiner) education calls transition from the "mood of the fifth" to "mood of the third" and to "mood of the octave" (Gajdos, 2021). These points could be really important when we adapt musical learning materials for schools.

Keywords: *Flow, motivation, subject preferences, majority, music oriented*

References

- Csikós, Cs. (2012). Melyik a kedvenc tantárgyad? Tantárgyi attitűdök vizsgálata a nyílt végű írásbeli kikérdezés módszerével. *Iskolakultúra*, 12(1), 3–13.
- Czető, K. (2022). Mit gondolnak a tanulók és tanárok az iskoláról? Egy iskolai attitűd-kutatás eredményei. *Iskolakultúra*, 32(8–9), 30–52.
- Gajdos, A. (2021). *Az ember énekel: Waldorf-daloskönyv*. Kláris Kiadó.
- Janurik, M., & Józsa, K. (2018). Az iskolai zenetanulás iránti motivációt alakító néhány tényező. *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat*, 6(2), 5–17.
- Kiss, B., & Józsa, K. (2026). Students' motivation for classroom music in Hungary: An expectancy-value study within the Kodály tradition. *Music & Science*, 9, 1–18.
- Kovács, K., Janurik, M., Oo, T. Z., Szabó, N., & Józsa, K. (2025). Mastery motivation, mastery pleasure, and self-concept in singing of students in specialized and non-specialized music classes. *Education Sciences*, 15(2), 235.
- McPherson, G. E., & Hendricks, K. S. (2010). Students' motivation to study music: The United States of America. *Research Studies in Music Education*, 32(2), 201–213.

A logopédiai terápiák és a rézfúvós hangszerek megszólaltatásának analógiáinak bemeneti-kimeneti vizsgálati mérőeszköze

Varga Evelin Adél

A professzionális rézfúvós zenélés és a logopédiai gyakorlat közötti módszertani és élettani párhuzamok régóta jelen vannak, azonban ezek tudományos feltárása mindeddig nem valósult meg. Kutatásom e párhuzamok rendszerszerű feltárására irányul, célja egy interdiszciplináris elméleti és gyakorlati keret kialakítása a zenepedagógia és logopédia hatékonyabb integrációjához. Célom a logopédiai artikulációs fejlesztés és a rézfúvós hangszertechnika közötti élettani és módszertani összefüggések empirikus vizsgálata és elemzése. A vizsgálat középpontjában a bemeneti és kimeneti mérésen alapuló, fél éves intervenciós folyamat áll, amelyet pilot vizsgálat előz meg a mérőeszközök validálása és finomítása érdekében. A kutatás vegyes módszertani megközelítést alkalmaz: kvantitatív (statisztikai elemzés, 5 fokú Likert-skálás kérdőívek) és kvalitatív (félig strukturált interjúk) adatgyűjtést egyaránt.

A vizsgálati protokoll része az Artikuláció vizsgálat 1., az artikulációs apparátus morfológiai és funkcionális vizsgálata, lateralitás vizsgálat, saját testen való tájékozódás elemzése, valamint a légzéstípus (hasi-mellkasi) és légzéskapacitás felmérése. A hangszertechnikai paraméterek között szerepel a pergőnyelv, multifónia, dupla- és triplanyelv kivitelezése, továbbá az artikuláció vizsgálata: hangterjedelem, rövid és széles hangok kivitelezése, hangszín, hangindítás és intonáció.

Az adatgyűjtés több perspektívából történik: szülői, hallgatói és zenetanári kérdőívek, valamint interjúk segítségével, amely lehetővé teszi a kvalitatív árnyaltság és a kvantitatív összehasonlíthatóság együttes érvényesülését. A kutatás empirikus jellegű, kontrollcsoport bevonásával, azonos időintervallumban zajlik.

A vizsgálati populáció 3 korcsoportot foglal magában, intézményi keretek között rézfúvós hangszeren tanuló fiúk és lányok csoportja. Beválasztási kritérium az átlagos intellektus, fogszabályzó hiánya, valamint fennálló fúvástechnikai probléma és/vagy artikulációs zavar. Az alapfokú tanulóknál minimum heti egy hangszeres óra és legalább heti 2×30 perc gyakorlás, közép- és felsőfokon napi minimum 60 perc gyakorlás a feltétel.

A kutatás célja egy olyan mérési és értelmezési keret kialakítása, amely támogatja a logopédia és zenepedagógia integrációját, valamint a beszédhangképzés és hangszertechnika összehangolt fejlesztését.

Kulcsszavak: *logopédia, rézfúvós hangszermetodika, bemeneti-kimeneti vizsgálat interdiszciplinaritás*

Szakirodalom

- Bittera, T. (1996). Az orrhangzós beszéd terápiája. In *II. Soproni logopédiai napok konferenciájának előadásai* (pp. 111–117). Sopron.
- Burba, M. (1994). *Brass masterclass: Methode für Blechbläser*. Schott Music.
- Farkas, P. (1982). *A rézfúvósjáték művészete*. Zeneműkiadó.
- Fung, E., Thoroczky, T., & Bonczné Tóth, M. (2025). *Logopédia I.: Artikulációs zavarok terápiája* [E-kiadvány].

- Gósy, M. (2004). *Fonetika, a beszéd tudománya*. Osiris Kiadó.
- Grocock, R. (1968). *Advanced method for trumpet*. Thomson-Shore.
- Jacobs, A. (1996). *Songs and wind*. Brian Frederiksen.
- Kleinhammer, E. (1963). *The art of trombone playing*. Summy-Birchard.
- Molnár-Tóth, A. (2019). *Fonetika és fonológiai ismeretek szerepe a beszéd- és nyelvi zavarok diagnosztikájában, terápiájában* [Jegyzet, tankönyv].
- Quinque, R. (1980). *Atmung, Stütze, Ansatz, Methode*. Editions Bim.
- Slokar, B. (2015). *Tipps für Blechbläser*.
- Thoroczkay Miklósné. (2016). *A beszédhangok fejlesztése: Módszertani kézikönyv*. Logopédiai Kiadó.

A zenekari repertoár változása négy évtized alatt négy zenekar gyakorlata alapján

Váradi Judit

A szimfonikus zenekarok kulcsfontosságú intézményi szereplők a klasszikus zenei hangversenyéletben. Az, hogy mit játszanak évadról évadra, meghatározza, hogy mit él meg a közönség „kánonként”.

Korábbi kutatások, különösen az Egyesült Államokban (Bertaux et al., 2015; Pompe et al., 2011; Tamburri et al., 2015) és Nyugat-Európában (Zieba & O’Hagan, 2013) nagyon erős koncentrációt mutattak ki a zenekari repertoárokban: egy kis csoport 19. századi zeneszerző uralja a koncertéleletet. Azonban sokkal kevesebbet tudunk arról, hogyan működik ez Közép- és Kelet-Európában, és különösen Magyarországon. A kutatás alapvető célja feltárni azt, hogyan néz ki valójában a zenekari kánon Magyarországon. Elemzésünk négy magyar zenekar teljes koncertprogramjára összpontosít 1985 és 2025 között. A négy vizsgált együttes két vidéki és két fővárosi nagymúltú zenekar, a Debreceni Kodály Filharmonikus Zenekar, a szombathelyi Savaria Szimfonikus Zenekar, a MÁV Szimfonikus Zenekar, a Nemzeti Filharmonikus Zenekar. Összesen 25 808 előadott művet vizsgáltunk meg, átfogó képet adva a repertoár változásáról, a hagyományos kánon és a kortárs kompozíciók egyensúlyáról, valamint a közönség elvárásaihoz való alkalmazkodás stratégiáiról. Az eredmények azt mutatják, hogy a repertoárpolitika tükrözi mind a kulturális örökség megőrzése iránti elkötelezettséget, mind a megújulás szükségességének felismerését. A nemzetközi trendekkel ellentétben a hazánkban leggyakrabban előadott tíz zeneszerző listáján számos nemzetközileg elismert magyar zeneszerző szerepel. A négy zenekar elkülönülő helyet foglal el ezen a téren: a Nemzeti Filharmonikusok a leginkább kánonközpontúak, a MÁV rendelkezik a legszélesebb zeneszerzői sokszínűséggel, a két regionális zenekar pedig a kettő között helyezkedik el, saját jellegzetes mixekkel. Bár az elmúlt évtizedekben jelentős különbségek mutatkoznak meg a zenekarok identitásában és repertoárjuk fejlődésében, közös tendenciák is megfigyelhetők, mint például a huszadik és huszonegyedik századi művek jelenlétének fokozatos növekedése és a tematikus koncertsorozatok növekvő jelentősége. A stratégiai döntéshozatal, a közönségépítés és a kulturális értékek közvetítésének új perspektíváinak felvázolásával a kutatás nemcsak a magyar szimfonikus élet mélyebb megértéséhez járul hozzá, hanem a zenekari repertoár dinamikájáról szóló nemzetközi vitákhoz is.

Kulcsszavak: repertoárkutatás, szimfonikus zenekar, műsorstratégia

Szakirodalom

- Bertaux, N., Skeirik, K., & Yi, D. (2015). Art music and the economy: The modernity index and the Cincinnati Symphony Orchestra, 1895 to 2013. *International Journal of Economics and Business Research*, 9(4), 376–392.
- Pompe, J., Tamburri, L., & Munn, J. (2011). Factors that influence programming decisions of US symphony orchestras. *Journal of Cultural Economics*, 35, 167–184. <https://doi.org/10.1007/s10824-011-9142-6>

- Tamburri, L., Munn, J., & Pompe, J. (2015). Repertoire conventionality in major US symphony orchestras: Factors influencing management's programming choices. *Managerial and Decision Economics*, 36(2), 97–108. <https://www.jstor.org/stable/26607816>
- Zieba, M., & O'Hagan, J. (2013). Demand for live orchestral music: The case of German Kulturorchester. *Journal of Economics and Statistics (Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik)*, 233(2), 225–245.

Tanítsunk zenét! – „Hátrányos helyzetű” tantárgyak a zeneoktatásban

Végh Mónika

Számos felmérés rávilágít arra a nézetre, mely szerint a szolfézs, illetve ének-zene tantárgy megítélése nem túl kedvező. A Magyar Zenei Tanács országos felmérése is ezt támasztotta alá. Velük együtt sokan próbálkoznak az okok feltárásával, a Kodály Társaság, a ZETA ülésein, az általunk szervezett Bárdos Szimpóziumon, valamint sok más fórumon visszatérő téma, hogy miként lehetne segíteni azon, hogy ezek a szakterületek visszanyerjék a kodályi érában elfoglalt, méltó helyüket. Hogyan lehetne elérni azt, hogy fontos legyen a szolfézs az alapfokon akár a kedvtelésből tanuló gyerekek, akár a zeneiskolai hangszeres tanárok számára? Hogyan lehetne újra méltó helye az énekóráknak az általános iskolában? Hogyan tölthetnék be a zeneművészeti képzésben is nélkülözhetetlen funkciójukat az elméleti tárgyak függetlenül attól, hogy alapfokról, vagy felsőfokról van szó?

Sokféle hasznos javaslat, folyamatvagy, tanulmány keletkezett a probléma megoldásának reményében, sok elkötelezett zenepedagógus küzd a megfelelő színvonal megtartásáért, sokan dolgoznak ki újszerű módszereket, készítenek modern kiadványokat, melyek a tárgy színesítését, könnyebb elfogadását segítik.

Egy általam írt, nemrégiben megjelent könyvvel próbálom a magam részét hozzátenni a fenti negatívumok javításához. 28 éve tanítok középfokon, közel 10 éve felsőfokon, és ma már felelős vagyok a következő szolfézs-zeneelmélet tanár generációk szakmai-pedagógiai felkészítéséért. A *Tanítsunk zenét!* című egyetemi jegyzet a középiskolai elméleti tárgyak oktatásának módszertani lehetőségeit mutatja be a saját tapasztalataim alapján összegezve, és a hagyományos módszerek bemutatása mellett igyekeztem olyan technikákat, nézőpontokat felvázolni, amelyek érdekesebbé, komplexebbé és az élő zenével minél inkább koherenssé tehetik e tárgyak tanítását.

Kulcsszavak: szolfézs, ének-zene, zeneelmélet, integráció, kreativitás

Szakirodalom

- Papp, K., & Spiegel, M. (2012). *Alapfokú szolfézsoktatás a gyakorlatban*. Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet.
- Sári, L. (1999). *Kreatív zenei gyakorlatok*. Jelenkor Kiadó.
- Simonné Sármási, Á., & Szigetiné Horváth, Zs. (2018). *Zenei készségfejlesztő feladatgyűjtemény 1–5*. ROMI-SULI Könyvkiadó.
(Ha több kiadásra akarsz utalni: első kiadás 2009.)
- Turmezeyné Heller, E., & Balogh, L. (2009). *Zenei tehetséggondozás és képességfejlesztés*. Kocka Kör Tehetséggondozó Kulturális Egyesület.
- Zombola, P. (2015). *Ritmusgyakorlatok*. Akkord Zenei Kiadó.

Ki mutassa be a mesterművet? – Összehasonlító repertoárvizsgálat

Windhager Károly Ákos

Az előadásban azt a folyamatot szemléltetem, amely során a magyar zeneszerzők új művei közönség előtt megszólalnak. A rendszerváltás után átalakult hivatásos magyar zenekari piacon hat nagy vidéki együttes mellett tíz fővárosi szervezet maradt állandó szereplő; a kortárművek bemutatásának lehetősége strukturális szempontból így gyarapodott, ami a koncertkínálat átalakulásában is megjelenik.

Kutatásunkkal a következő kérdésekre keressük a választ: (1) melyik együttes mutatja be a kortárs műveket, (2) milyen gyakorisággal, (3) milyen intézményi és művészetpolitikai megfontolások állnak mögötte, végül (4) a közönség visszajelzése milyen hatással van az adott mű sorsára. A vizsgálat során repertoár-adatbázist építünk, sajtóreceptiót elemzünk, valamint mélyinterjúkat készítünk szakmai szereplőkkel. Ezek alapján rajzolható meg a magyar filharmonikus koncertélet belső hálózata: Mérei Ferenc szociometriájának fogalmaival élve olyan szociogram, amely megmutatja, hogy az együttesek között milyen irányban áramlik a bemutató-presztízs, és kik a hálózat valódi csomópontjai. A kutatás összehasonlító felülete a Bachtrack nemzetközi repertoárelemzési adatbázis. A kutatás első szakaszában két-két vidéki és fővárosi együttest vizsgáltunk: a Kodály Filharmóniát, a Savaria Szimfonikus Zenekart, a MÁV Szimfonikusokat és a Nemzeti Filharmonikusokat.

A jelen előadásban ez utóbbi négy együttes kortárszenei tevékenységét vizsgálom a 2000 utáni időszakban. Az első adatsorok több konvergenciát és markáns fordulópontot rajzolnak ki egyes zeneszerzőkre (pl. Dubrovay László és Balassa Sándor), bizonyos időszakokra (2001, 2016) és karmesterekre (pl. Kocsis Zoltán) nézve. E jelenségek együttesen alapvetően átformálták azt az intézményi ökoszisztémát, amelyben a kortárs magyar zene ősbemutatói elhelyezhetők.

Kulcsszavak: repertoárpolitika; zenekari intézményrendszer; kortárs magyar zene; ősbemutatók; szociometria

Szakirodalom

- Bertaux, N., Skeirik, K., & Yi, D. (2015). Art music and the economy: The modernity index and the Cincinnati Symphony Orchestra, 1895 to 2013. *International Journal of Economics and Business Research*, 9(4), 376–392.
- Bourdieu, P. (1993). *The field of cultural production: Essays on art and literature*. Columbia University Press.
- Gómez-Vega, M., & Herrero-Prieto, L. C. (2019). Measuring emotion through quality: Evaluating the musical repertoires of Spanish symphony orchestras. *Journal of Cultural Economics*, 43, 211–245.
- Mérei, F. (1988). *Közösségek rejtett hálózata: Szociometriai értelmezések*. Tömegkommunikációs Kutatóközpont.
- Tamburri, L., Munn, J., & Pompe, J. (2015). Repertoire conventionality in major US symphony orchestras: Factors influencing management's programming choices. *Managerial and Decision Economics*, 36(2), 97–108.
- Weber, W. (1999). The history of the musical canon. In N. Cook & M. Everist (Eds.), *Rethinking music* (pp. 336–355). Oxford University Press.

From Hungary to China: Implementing the Music Island App in Chinese Primary Music Education

Yihan, Liu – Szabó, Norbert – Józsa, Krisztián

Digital Game-Based Learning (DGBL) is an emerging trend in music education, valued for its potential to support children's cognitive and musical development. In China, this approach is widely advocated in educational policy. However, a significant gap remains between promotion and practice: rigorous classroom studies are rare, and meaningful progress has been limited. Contributing factors include high development costs, insufficient localization of existing applications, and teachers' limited ICT skills (Hasim & Bakar, 2025; Yang & Hong, 2022).

This study implemented a culturally adapted digital tool in a Chinese primary music classroom. The Zenesziget app (Music Island), originally developed in Hungary, is designed to develop aural perception, singing reproduction, and music literacy through game-based learning grounded in Kodály principles. The Chinese version underwent localization of text, cultural content, and imagery to align with national curriculum goals.

A cluster randomized controlled trial was conducted with 277 students aged 9–10 over eight weeks (16 sessions). Classroom observations revealed valuable insights. First, students showed strong enthusiasm for the app, frequently requesting extended tablet time and maintaining greater attention than during conventional PPT instruction. However, challenges emerged. Some students rushed through exercises by tapping randomly, more interested in completing tasks than engaging with musical content. Others required time to become comfortable with the digital tool itself.

Several practical lessons emerged. First, students need basic digital literacy training before the intervention. Second, teachers require both ICT competence and a well-planned curriculum, and their role remains essential—guiding students, preventing superficial engagement, and aimless usage. Finally, aural skills may develop more slowly than declarative knowledge and require sustained practice via easy-to-use tools. This study offers grounded observations from authentic classroom implementation, contributing experiential knowledge to bridge DGBL advocacy and practice.

Keywords: *Digital Game-Based Learning; Music education technology; Primary classroom; Cultural adaptation; Music Island app*

References

- Hasim, S. N. A., & Bakar, K. A. (2025). Challenges and impacts of technology adoption in education: A systematic literature review. *International Journal of Research and Innovation in Social Science*, 9(3S), 7536–7548. <https://doi.org/10.47772/IJRISS.2025.903SEDU0558>
- Yang, T., & Hong, X. (2022). Early childhood teachers' professional learning about ICT implementation in kindergarten curriculum: A qualitative exploratory study in China. *Frontiers in Psychology*, 13, 1008372. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.1008372>

Előadók / Presenters

1. Alimi Lumani, Lejla	University "SS. Cyril and Methodius" in Skopje - Faculty of Music, Skopje, North Macedonia
2. Allegra, Serena	University of Milan / University of Messina, Italy
3. Bándi Gergely	Superar Zeneművészeti Alapítvány, Magyarország
4. Cui, Jian	Beijing Kodaly Society, China; ELTE (PPK) Doctor School, Hungary
5. Danguly Tünde	Zichy Géza Alapfokú Művészeti Iskola, Magyarország
6. Dr. Csontosné Buzás, Zsuzsa	Károli Gáspár University of the Reformed Church, Hungary
7. Dr. Dobiné Jakab Hedvig	Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar, Magyarország
8. Fekete, Miklós	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Románia
9. Fu, Jiaxun	Independent Researcher, China
10. Galambos Ádám Balázs	Liszt Ferenc Zeneművészet Egyetem / Károli Gáspár Református Egyetem, Magyarország
11. Gürbüz, Emre	Kodály Institute of the Liszt Ferenc Academy of Music, Hungary
12. Habe, Katarina	Academy of Music, University of Ljubljana, Ljubljana, Slovenia
13. Hefer, Michal	Jerusalem Academy of Music and Dance, Israel
14. Hunyadi Zsuzsanna	Szabolcsi Bence Zenei AMI, Magyarország
15. Ivec, Anja	University of Ljubljana, Academy of Music, Slovenia
16. Jakab-Zalánffy Eszter	Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Kar, Magyarország
17. Jendrysik, Kinga	Independent researcher, graduate of the Academy of Music in Krakow, Poland
18. Józsa Gabriella	Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar, Magyarország
19. Józsa, Krisztián	University of Szeged, Institute of Education; Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Hungary
20. Kinczler Zsuzsa	Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar, Magyarország
21. Kovács Szilárd Ferenc	Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar, Magyarország
22. Kulešević, Antonio	University of Slavonski Brod, Croatia
23. Kumar, Urška	Academy of Music, University of Ljubljana, Ljubljana, Slovenia
24. Márfi Rita	Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Neveléstudományi Intézet; Pécsi Tudományegyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, „Oktatás és Társadalom” Neveléstudományi Doktori Iskola, Magyarország
25. Nicholls, Claire	University of Southern Queensland, Australia

26. Nikodém Géza	Széchenyi István Egyetem; Richter János Zeneművészeti Szakgimnázium, Magyarország
27. O'Brien, Nada	Faculty of Music Belgrade University of Arts, Serbia; Carl Jung Institute Zurich, Switzerland
28. Papp-Szabó, Veronika	Károli Gáspár University of the Reformed Church in Hungary
29. Pethő Villő	Szegedi Tudományegyetem Bartók Béla Művészeti Kar, Magyarország
30. Pető Áron	Debreceni Egyetem, Magyarország
31. Péter Éva	Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár, Románia
32. Polyák Zsuzsanna	LFZE Kodály Intézete, Magyarország
33. Pozsár, Andrea	Debreceni Egyetem Humán Tudományok Doktori Iskola, Magyarország
34. Pótfi Melinda	Debreceni Egyetem Humán Tudományok Doktori Iskola, Magyarország
35. Pučko, Špela	Academy of Music, University of Ljubljana, Ljubljana, Slovenia
36. Radócz J. Miklós	Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakgimnázium és Zeneiskola - AMI, Magyarország
37. Seow, Eugene	LASALLE College of the Arts (University of the Arts Singapore); Singapore Raffles Music College, Singapore
38. Shmuelof, Shoshan	Jerusalem Academy of Music and Dance, Israel
39. Šimunović, Zrinka	University of Slavonski Brod, Croatia
40. Sófalvi, Emese	Babeş-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania
41. Szabó, Norbert	Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Hungary
42. Süvöltő-Szabó Hajnalka	Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakgimnázium és Zeneiskola - AMI, Debrecen, Magyarország
43. Szűcs Tímea	Debreceni Egyetem, Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet, Magyarország
44. Tamás Margit	Károli Gáspár Református Egyetem; EKKE Neveléstudományi Doktori Iskola, Magyarország
45. Tokaji, Balázs	Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskola, Magyarország
46. Varga Evelin	PTE Oktatás és Társadalom Neveléstudományi Doktori Iskola, Magyarország
47. Váradi Judit	Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar, Magyarország
48. Végh Mónika	Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar, Magyarország
49. Windhager Ákos	MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutató Intézet, Magyarország
50. Yihan, Liu	University of Szeged, Doctoral School of Szeged, Hungary

